

**Budapesti Fazekas Mihály
Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2018. június 16.

TARTALOMJEGYZÉK

Célok és feladatok	3
1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	5
1.1. Az iskola arculata	5
1.2. Az iskola tanulói közössége	7
1.3. Képzési kínálatunk	9
1.4. Képzési rendszerünk	9
1.5. A tehetséggondozó, ill. gyakorlóiskolai tevékenységünkkel összefüggő speciális feladataink	10
1.6. Az iskola meglévő kapcsolatrendszere	10
2. NEVELÉSI PROGRAM	14
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	14
2.2. A nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei korcsoportonként	15
2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	23
2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	24
2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	25
2.6. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	26
2.7. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység	27
2.8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	27
2.9. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	28
2.10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	28
2.11. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetősége	29
2.12. Közösségépítő, közösségfejlesztő hagyományaink	31
2.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	31
3. HELYI TANTERV	32
3.1/A Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai / Kulcskompetenciák (ld. 1. számú melléklet)	32
3.1/B Óratervek (ld. 2. számú melléklet)	32
3.2. Tantárgyi tantervek, a középszintű érettségi vizsga témakörei, a modulok értékelése	32
3.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	32
3.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	32
3.5. Az iskolai beszámoltatás rendje és követelményei	33
3.6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	41
4. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	42
4.1. Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja	42
4.2. Helyzetleírás	42
4.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	43
5. ZÁRADÉK	50

Célok és feladatok

(„Alapvetéseink”)

1. *A Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium elsődleges céljai:*

- 1.1. *a korszerű, életkoruknak megfelelő mennyiségű és mélységű szaktárgyi ismeretanyag elsajátíttatása a tanulókkal* (irányadó dokumentumok: Nkt, kerettantervek);
- 1.2. *a tanítás során arra törekszünk, hogy a tanulók részére nyújtott tájékoztatás és ismeretközlés tárgyilagos és többoldalú legyen;*
- 1.3. *a tagozatok tantervi és szintbeli követelményeinek teljesíttetése a tanulókkal;*
- 1.4. *személyre szabott vagy a csoportszinthez igazított tanórai és tanórán kívüli foglalkozás az egyes tanulók, tanulócsoportok képességei, érdeklődése alapján;*
- 1.5. *a valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítése;*
- 1.6. *az alkalmazásképes tudás elsajátításához szükséges tanulási technikák megismertetése a tanulókkal;*
- 1.7. *az írásbeli és szóbeli kifejezőképesség, a kreativitás fejlesztése;*
- 1.8. *felkészítés a magasabb iskolafokokon történő helytállásra (felső tagozat, gimnázium, felsőoktatás);*
- 1.9. *a reális önismereti szint kialakítása, toleranciára nevelés, a vitakészség fejlesztése;*
- 1.10. *a tanítási időn kívüli iskolai, illetve az iskolán kívüli szervezett szabadidős programok segítségével az igényes, tartalmas szórakozás, kikapcsolódás iránti igény felkeltése;*
- 1.11. *egészséges életmódra, rendszeres és kiegyensúlyozott életvitelre nevelés;*
- 1.12. *a beilleszkedési vagy tanulási problémákkal küzdő, illetve szociálisan hátrányos helyzetű, tanulók segítése, támogatásuk; szükség esetén a szakember által történő segítségük, gyógyításuk megszervezése.*

2. *Fontos feladatunk*

- 2.1. *Hatékonyan együttműködni a fenntartó Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal (a továbbiakban KLIK), különösen a 8. tankerületi KLIK központtal, ill. annak munkatársaival, valamint a működtető fővárosi Gazdasági Szervezettel (a továbbiakban GSZ)*

- 2.2. *Magas színvonalon részt venni a pedagógiai-szakmai szolgáltatásban, a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban NKT), valamint a végrehajtására vonatkozó kormány- és EMMI rendeletek, az EMMI 26498-1/2013/KOIR iktatószámú Határozata, valamint a KLIK és az OH közötti PSZKF/89-1/2016 iktatószámú megállapodásban foglaltaknak megfelelően.*
- 2.3. *Együttműködni (írásban rögzített megállapodás alapján) a fővárosi, különösen a 8. tankerületi és más pedagógiai kabinetekkel a pedagógiai-szakmai szolgáltatás, valamint felsőoktatási intézményekkel a pedagógusok képzés területén.*
- 2.4. *tágabb értelemben* - a 2.1. feladatkör bővül - a vidéki és külföldi pedagógusok számára módszertani bemutatók tartásával.*
3. *Törekszünk a magas színvonalú munka személyi feltételeinek fenntartására. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk megteremteni a magas színvonalú munka tárgyi feltételeit.*
4. *Arra törekszünk, hogy adminisztratív munkánk, tanügyi dokumentumaink hiánytalan rendezettségükkel és precizitásukkal jól szolgálják a tartalmi munkát.*
5. *A pedagógustestület önmagára nézve kötelezően betartandó követelménynek tekinti a személyes példaadást:*
 - 5.1. *az önmagával szembeni szakmai igényesség terén;*
 - 5.2. *a munkafegyelem terén;*
 - 5.3. *az etikus magatartás terén;*
 - 5.4. *az egymás közötti, illetve a gyerekekkel, a szülőkkel, más iskolák minket látogató pedagógusaival való kapcsolatában (türelemre, megértésre törekvés, tisztelet, segítőkészség, kölcsönös bizalom, felelősségvállalás).*
6. *Tiszteljük és ápoljuk az intézmény hagyományait.*
7. *Minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük a pályájuk elején és végén lévő pedagógustársainkat.*
8. *Távol tartjuk az intézménytől a napi politikát.*
11. *Vallási és világnézeti kérdésekben semleges álláspontot képviselünk.*
 - 11.1. *A történelmi egyházakkal, az alapítványainkkal és a tudományos-kulturális feladatokat ellátó civil szervezetekkel, intézményekkel korrekt, kiegyensúlyozott kapcsolatot tartunk.*
 - 11.2. *Folyosói faliújságon *(hirdethetik a vallástanárok a hitélet híreit) helyet biztosítunk az állam által elismert egyházak, tanulóinkat érintő hirdetések elhelyezésére.*
12. *Arra törekszünk, hogy az épület és légköre megfeleljen a kiegyensúlyozott, nyugodt, színvonalas munka környezeti követelményeinek.*

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

/Helyzetelemzés – 2013/

1.1. Az iskola arculata

A **Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium** több mint 100 éves múltra tekint vissza. Az iskola pedagógustestülete és diákjai által elért eredmények arra köteleznek bennünket, hogy egyrészt őrizzük az elődök által alkotott és képviselt értékeket, másrészt olyan korszerű, innovatív iskolát működtessünk, amely a régi színvonalon felel meg az új kihívásoknak, elvárásoknak.

A Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, működtetője Budapest Főváros Önkormányzata. Az iskola székhelye a VIII. kerület, beiskolázási körzete Budapest és az agglomeráció.

Az iskola ötvözi a XX. század hagyományos, nagyvárosi, osztálykeretben folytatott, statikus rendszerű képzést biztosító intézményt a XXI. század igényeit kielégítő dinamikus, modulrendszerű oktatási szerkezetben dolgozó intézménnyel. Az épület is e kettős célt hivatott szolgálni.

Két alaptevékenységet rögzít Szakmai Alapdokumentumunk

1.1.1. *a tehetséges, bármilyen anyagi és kulturális háttérből érkező* diákok képzése (A Fazekas a problémamegoldó gondolkodási képességgel bíró, kreatív, érdeklődő, tanulni szerető diákok iskolája: szociális, anyagi helyzetüktől függetlenül; külön figyelmet fordítunk a szociálisan hátrányos helyzetű növendékeinkre);

1.1.2. a pedagógiai szakmai szolgáltatás keretén belül: pedagógusok módszertani továbbképzése, részvétel a pedagógusképzésben, fővárosi szintű tehetséggondozás; gyakorlóiskolaként mentori, módszertani feladatok ellátása.

1.1.3. Tehetséggondozó tevékenységünk

A tehetséges, nyitott, szellemi értékekre igényes diákok sikeres képzése alakította ki a műhelymunka és a személyre szabott fejlesztési program módszertani skáláját (ezek sikerét mutatja a középiskolai, illetve az egyetemi felvételik és versenyeredmények nagy száma).

A Fazekas sikereinek, hírnevének letéteményese a *nevelőtestület*.

A nagy szaktudású, a korszerű ismeretek átadásának módszereit jól ismerő, a szakmai közéletben szerepet vállaló *pedagógusok* tevékenysége alapján az iskola megfelel a korszerű pedagógiai követelményeknek.

A testület elismert, köztisztelőben álló (és még ma is kiemelkedő eredményeket felmutató) tagjai a több évtizedes fazekas múlttal rendelkező, ma is aktív *nyugdíjasok*.

A hagyományos értékek őrzői és továbbvivői azok a *kollégáink is*, akik *diákként fazekasok voltak*, és az egyetem elvégzése óta folyamatosan 10-20 vagy még több éve az iskola pedagógusai.

Az értékőrzést szolgálják *hagyományaink*: a budapesti és az országos versenyeken és pályázatokon való nagy létszámú részvétel, a tehetséggondozó szakkörök, az iskolanapok, a sportolási lehetőségek, a fővárosi szintű tömegsport rendezvényeken való nagy számú részvétel, a minden évben megrendezésre kerülő karácsonyi és tavaszi hangverseny, a régi fazekasos diákokkal és a nyugdíjas pedagógusokkal való folyamatos kapcsolattartás, a diákok által létrehozott pinceklub, a minden évben megjelenő Évkönyv, a tanulmányi- és az iskolaközösségért végzett munkában kiemelkedő végzett diákok Fazekas Érdeméremmel jutalmazása, a gólyatábor, a belépő hat évfolyamos gimnazisták számára önismereti tréning-nap szervezése, a félév zárását követő első héten „témahét” a projekt- és team munka gyakorlása céljából, különféle külföldi diákcsere programok,

1.1.4. Gyakorlóiskolai feladatrendszerünk

Ezzel összefüggésben a következő követelményeknek kell folyamatosan eleget tennünk:

Pedagógusainknak részt kell vállalniuk a közoktatás legkülönbözőbb területeinek munkájában.

Folyamatos önképzéssel szinten kell tartaniuk tudásukat.

A diákoknak meg kell szokniuk a nyilvánosság előtti szereplést.

A diákoknak jól vezethetőnek, az előkészített és spontán aktivitásra egyaránt képesnek kell lenniük.

Minőségbiztosítási-értékelési munkánk keretében ki kell dolgoznunk a továbbképzésre hozzánk érkező kollégák véleményének visszacsatolási módját, a velük való tartós, folyamatos kapcsolattartás formáit.

Ápolnunk kell a külső (fővárosi, országos, határon túli) szakmai kapcsolatainkat, ismernünk kell más országok oktatási rendszerét.

A Fazekas a fővárosi intézményeken kívül a vidéki és külföldi iskolák pedagógusainak is végez szakmai szolgáltatást.

1.2. Az iskola tanulói közössége

1.2.1. A tanulók összetétele

Az iskola tanulóinak meghatározó többsége felsőfokú végzettségű szülők gyermeke (mérnök, közalkalmazott – legtöbb pedagógus –, köztisztviselő, közgazdasági, jogi pályán dolgozó, orvos szülőké). A családok legtöbbje értelmiségi értékrendű, életvitelű. Az anyagi háttér ebből a szempontból (és az általunk képviselt értékek szempontjából) nem meghatározó. Nincs olyan osztályunk, ahol ne tanulnának elvált szülők és csonka családok gyermekei. A főváros valamennyi kerületéből van diákunk. Sokan járnak iskolánkba a fővároshoz közeli településekről. Tanulóink közel egyharmadának szülője vagy idősebb testvére is a Fazekasba járt.

1.2.2. A tanulók neveltségi szintje, a tanulók iskolával szembeni elvárásai

Beiskolázott (az általános iskolába sorsolással bekerült) tanulóink egyre nagyobb számban küzdenek valamilyen tanulási- vagy beilleszkedési nehézséggel, szorulnak különös figyelemre, fejlesztő foglalkozásokon való részvételre.

Megfelelő felkészültséggel kell rendelkezünk annak a problémának a kezelésére, hogy a hozzánk érkező diákok közül sokan az évtizedek alatt megszokottnál kisebb mértékben a sokirányú érdeklődés, a kíváncsiság, a szükséges mértékű akaraterő, a tapasztalat és a tudás elvárható szintű tiszteletének képességével, a tolerancia, a kapcsolatteremtő technikák, a társasági érintkezés szabályainak ismeretével és betartásának igényével.

Ugyanakkor nőtt a gyerekek érdekérvényesítésre vonatkozó igénye, és változtak az iskolával, a tanárokkal és az egymással szembeni elvárásaik. A tapasztalt hiányosságok és változások nagy része „kortünet”, más részeinek mélyebb társadalmi eredetű gyökerei vannak.

Ennek ellenére úgy látjuk, hogy az iskolának és a nevelőmunkának napjainkban meghatározó szerepe van az értékrend és a szokások alakításában, a tanuláshoz való viszony javításában, az igényesség szintjének emelésében, az aktivitás tárgyának, irányának alakításában.

1.2.3. Az iskolaválasztás motivációja

Az *általános iskolánkat* választók távlati, de közvetlen célja a Fazekas Gimnáziumba való későbbi bekerülés, annak ellenére, hogy kommunikációnkban különös figyelmet fordítunk általános képzésünk céljainak ismertetésére, a biztos tudásalap megszerzésének és a tanulóval összefüggő készségek kialakításának hangsúlyozására. Az iskolaválasztás azonban a szülőket már a teljes tanulási időszakra tekintve motiválja.

A pályaválasztást a *gimnáziumi tanulmányok kezdetén* elsősorban a szülői ház, a szülők ambíciója, másodsorban a tantárgyakhoz-tanárokhöz való viszony, harmadsorban a

kortárs csoportok hatása motiválja. A 6 és 8 osztályos gimnáziumok elterjedésével, az általános iskolák utolsó évfolyamainak elnéptelenedésével együtt jár a gyermekek jövőjéről felelősséggel gondoskodó szülők felfokozott, sokszor a gyerekek valós érdekét is figyelmen kívül hagyó igénye gyermeküknek egy „színvonalas” középiskolába történő beiskolázására minél fiatalabb életkorban, ezzel látva biztosítva a gyermek jövőjét.

(Körütekintően kidolgozott beiskolázási eljárással, a szülők folyamatos, konkrét és korrekt tájékoztatásával esetleg megelőzhető a későbbi csalódás. ld. később.)

A *végzősök*, érettségizők esetében a továbbtanulás megtervezésekor, a pályaválasztáskor első helyre kerül az iskolában az egyes tárgyakból elért eredményekből, valamint a család anyagi lehetőségeiből következő *reális lehetőség*. Ha ennek alapján több pálya is szóba jöhet, akkor előnyt élvez a jobb anyagi lehetőségekkel kecsegtető divatpálya, és második helyre kerül az érzelmi motívum. Csak ezután következik a szűkebb és tágabb környezet hatása. (Abban, hogy a legerősebb motiváció a realitás, benne van a szülőknek az a törekvése, hogy gyermeküket a biztonság, a kudarc elkerülése felé igyekezzenek terelni.) Jelenleg a gimnáziumunkba jelentkező tanulók pályaválasztási szándéka alapján az informatikus, közgazdász, mérnöki, jogász, pedagógus, orvos, ill. a kutató pályák: vegyész, biológus, matematikus, fizikus a legjellemzőbb választás. Ritka a művészettel, illetve a sporttal összefüggő pályaválasztás.

A felsőoktatásba való bekerülés nehezebbé válásával a továbbtanulásért folyó munka feszítettsége nő. A napi készülés után fennmaradó idő egyelőre elfolyni látszik a hétköznapi tevékenységei közepette.

1.2.4. A diákönkormányzat működése (Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje)

A Diákönkormányzat a törvényi előírások szerint működik, saját SZMSZ-szel rendelkezik.

A tanulói öntevékenység több területen is tapasztalható (sport, rendezvények, pályázatok, iskolaújság). Annak ellenére, hogy a diákok iskolai és iskolán kívüli tevékenységei és programjai kitöltik szabadidejüket, igénylik az iskolai szervezésű programokat. A műhelymunka, a célirányos közös tevékenység következtében nagyobb konfliktusoktól mentesnek mondható mind a tanár-diák, mind az egy évfolyamon, illetve azonos tagozaton tanuló diákok egymás közti kapcsolata.

Iskolánk fontosnak tartja és támogatja az autonóm, együttműködni képes diákszervezetet. A jól működő DÖK segít a belső élet harmonikusabbá tételében. A hasznos programok kínálása, értelmes tevékenységek kialakítása az iskolának is érdeke, ha az harmonizál a pedagógiai program egészével. A diákok megtanulhatják, elsajátíthatják a demokratikus döntési, véleményezési mechanizmusokat, az együttélés és együttgondolkodás játékszabályait. Hiszünk az önszerveződés erejében, a közösen kialakított iskolafilozófiában.

A Diákönkormányzat vezetői valamennyi iskolai dokumentum módosítása során lehetőséget kapnak annak áttanulmányozására, és írásos véleményezésére.

- Kérdéseiket személyesen (a DÖK vezetősége, vagy iskolaszintű küldöttgyűlés résztvevői előtt) tehetik fel
- Javasataikat írásban elküldik az igazgatónak, majd tájékoztatást kapnak azok befogadásáról, vagy elvetéséről
- Javaslatot tesznek új dokumentumok létrehozására

1.3. Képzési kínálatunk

- Általános iskola -8 évfolyamos - évfolyamonként két osztály,
kivéve: a 2012-2013-as tanévben *három* első osztályt indítottunk

- Gimnázium

Hat évfolyamos

speciális tantervű matematika emelt szintű képzéssel – évfolyamonként egy osztály

általános tantervű – évfolyamonként egy osztály

Négy évfolyamos

magyar nyelv és irodalomból, matematikából, történelemből és egy idegen nyelvből emelt szintű képzést biztosító (a továbbiakban társadalomtudományi „tagozat”) – évfolyamonként egy osztály

biológiából, fizikából, kémiából, matematikából és az első idegen nyelvből emelt szintű képzést biztosító (a továbbiakban természettudományi „tagozat”) – évfolyamonként egy osztály

1.4. Képzési rendszerünk

Általában osztálykeretben, kivéve:

- idegen nyelv (minden évfolyamon csoportbontásban);
- matematika (a 8. évfolyamtól, ill. a gimnáziumi osztályokban csoportbontásban);
- informatika (minden évfolyamon csoportbontásban);
- technika (a 4. évfolyamtól csoportbontásban);
- testnevelés (a felső tagozaton és a gimnáziumban nemek szerinti csoportokban);
- szükség és lehetőség szerint részleges csoportbontásban a magyar nyelv és irodalom, illetve a természettudományi tagozaton a biológia és a kémia.

- a 11. és 12. évfolyamon az emelt szinten oktatott tantárgyakat – a résztvevők számától függően – osztályszintű vagy évfolyamszintű csoportokban.

1.5 A tehetséggondozó, ill. gyakorlóiskolai tevékenységünkkel összefüggő speciális feladataink

- emelt szintű érettségi vizsgaközpontot működtetése biológia, fizika és angol nyelv tantárgyakból
- fővárosi – és országos versenyek szervezése (évente, az éves munkatervben meghatározott versenyek)
- fővárosi szintű tehetséggondozó szakkörök szervezése (évente, az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően határozzuk meg az indítandó szakköröket)
- konferenciák, módszertani bemutatók szervezése
- szakmai/módszertani weblapok készítése, gondozása, interaktív (online) tehetséggondozás és pedagógus továbbképzés
- nemzetközi matematika verseny szervezése (pl. „Kavics-kupa”)
- részvétel a „Debate” mozgalomban; versenyzők felkészítése, versenyeken való részvétel

1.6 Az iskola meglévő kapcsolatrendszere

1.6.1. A fenntartó KLIK –kel, ezen belül a 8. tankerület vezetőivel és a többi, a kerület irányítása alatt álló intézménnyel, valamint a működtető önkormányzattal konfliktusmentes kapcsolattartásra, együttműködésre törekszünk. A jogszabályokat, fenntartói/működtetői feladatokat – lehetőség szerint – időre, pontosan elkészítjük.

1.6.2. Pedagógiai szakmai szolgáltató feladatunkkal összefüggésben – együttműködési megállapodás keretében - szervezett kapcsolatot tartunk az Oktatási Hivatal Budapesti Pedagógiai Oktatási Központjával. A két intézmény kapcsolatát a hagyományok és a XXI. század követelményei határozzák meg.

1.6.3. Az intézmény munkáját segíti az *Intézményi Tanács*, amelynek tagjai: a KT delegáltja, a szakszervezet helyi képviselője, a szülői választmány két delegáltja. Budapest Főváros Önkormányzatának képviselője és a 8. kerületi Önkormányzat képviselője.

1.6.4. *A szülőkkel, régi diákokkal, nyugdíjasokkal való együttműködés, kapcsolattartás formái*

Az érték közvetítésben a szülők a legfontosabb partnereink. *A szülőkkel* fenntartott kapcsolatunkban legfontosabb:

Megismertetni őket az általunk elsődleges fontosságúnak tekintett értékekkel (szükség esetén vitában meggyőzni őket ezek fontosságáról).

Tiszteletben tartani azt a jogukat, hogy gyermekeiket minden körülmények között védjék és (akár elfogultan is) szeressék. A gyerekkel kapcsolatos elmarasztaló vélemény közlésekor maximális empátiát kell tanúsítanunk.

Tudatosítanunk kell azt a tényt önmagukban, hogy a szülő más és több oldalról ismeri a gyermekét, mint a pedagógusok. (Ezért a kialakult konfliktushelyzet okainak vizsgálatánál körültekintően kell eljárunk.)

Működtetjük a **Szülői Választmányt**, melynek tagja minden osztály szülőinek néhány (minimum egy, maximum három) képviselője.

A Szülői Választmány feladatai:

A valamennyi tanulónkat vagy a tanulók valamely csoportját érintő kérdésekben az iskola igazgatójától közvetlen tájékoztatást, illetve alkalmanként a problémák megbeszélésére meghívást kapnak. Fenntartják az élő kapcsolatot az egy osztályban tanító pedagógusok testülete és az osztály szülői között, ellátva az érdekegyeztetés, a konfliktuskezelés, az együtt gondolkodás, a mozgósítás, szükség esetén a közös segítségnyújtás feladatát.

- Részt vesznek az *iskolai alapítvánnyal (alapítványokkal) kapcsolatos* ügyek intézésében, elsősorban a segélyek, tanulók támogatása, stb. ügyében.

Segítik az iskola vezetését és a tantestületet a káros szenvedélyek elleni harcban, a különféle foglalkozások, szakmák megismertetésében; a szülők segítő aktivitásának összefogásában fontos szerepük van a *szülők választott (vagy önként vállalkozó) képviselőinek*.

Összehívásukra (együtt, vagy kisebb csoportokban) évi két alkalommal, az év elején és félévkor rögzített időpontban, illetve rendkívüli esetben többször is sor kerülhet.

A Fazekas jelenlegi diákjai értékrendjének alakításában fontos szerepük van **régi diákjainknak**.

A jelenlegi gyakorlatnak megfelelően évente egy alkalommal – a Fazekas napok keretében – öregdiák-találkozót szervezünk. Ezért létrehoztuk az öregdiákok klubját, amely foglalkozás, ill. hivatás szerinti csoportokba tömörülve segíthet a mai diákoknak a pályaválasztásban, valamely hivatás megismertetésében, valamely tudományág bemutatásában.

Nyugdíjas kollégáinkat a tantestület örökös tagjainak tekintjük. Ezzel összefüggésben:

évente egy alkalommal találkozóra hívjuk őket;

kerek évfordulós születésnapjukról megemlékezünk;

ha anyagi lehetőségünk engedi, évente egy alkalommal kirándulásra visszük őket;

karácsonykor a munkaközösségek köszöntik nyugdíjasaikat;

iskolánk minden közös testületi (nem a napi munkával összefüggő) rendezvényére meghívjuk őket.

1.6.5. *Kapcsolataink más intézményekkel*

1.6.5.1. Az iskola szoros kapcsolatot tart a fővárosi gimnáziumokkal, kapcsolatot tartunk az ELTE gyakorlóiskoláival.

1.6.5.2. Az ország összes olyan gimnáziumával, amely speciális matematika tantervű emelt szintű képzést folytat, tantervi és óratervi egyeztetés, közös versenyek, szakmai tanácskozások és bemutatók terén állunk kapcsolatban.

1.6.5.3. Együttműködési megállapodásunk van az az Országos Levéltárral.

1.6.5.4. Kapcsolatot tartunk az *Emberi Erőforrások Minisztériumával* és háttérintézményeivel (pl. OFI), a *Kormányhivatallal*, az *Oktatási Hivatallal*, szakmai versenybizottságokkal, a szakmai egyesületekkel, a vizsgaközpontokkal, a tantervi bizottságokkal, a szakmai közéletet irányító, szervező intézményekkel.

1.6.5.5. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából, vagy pedagógiai kabinetek, szakmai szervezetek kérésére rendszeresen fogadunk iskolánkban bel- és külföldi pedagóguscsoportokat, akiknek módszertani bemutatókat tartunk, és megismertetjük őket képzési rendszerünkkel. A pedagógiai szakmai szolgáltatás keretében fővárosi és vidéki iskolák tantestületeit, munkaközösségeit fogadjuk módszertani bemutatókra, illetve vállaljuk kihelyezett módszertani előadások és foglalkozások tartását, vezetését.

1.6.5.6. Nagy súlyt helyezünk arra, hogy minden *pályázati lehetőséget kihasználjunk*. Ennek – az anyagi lehetőségeink javításán túl, sőt, az előtt – az a célja, hogy a pályázatok által növeljük intézményünk innovációs tevékenységét, megismerjük más országok pedagógiai-szakmai tevékenységét, illetve megismertessük magunkat, tehetséggondozó tevékenységünket, a hagyományosan bevált és a korszerű módszereket, mindezeket az új feladatok szolgálatába állítsuk, bemutassuk az elért eredményeinket és az elérésükhöz vezető utat határainkon belül és kívül.

1.6.5.7. Kapcsolatrendszerünk fontos eleme a *diákcsere program*, amely egyre több nyelvterületre terjed ki. Ez a lehetőség nagymértékben segíti és gyorsítja azt a tanulási folyamatot, amelynek során a résztvevők hétköznapi szituációkban, valós élethelyzetekben tehetik próbára és mélyíthetik el nyelvtudásukat.

A csereprogram lehetőséget nyújt arra, hogy a résztvevő diákok tapasztalatot szerezzenek hasonló korú, de más nyelvű és kultúrájú fiatalokkal való kommunikációban. Ez a személyiségfejlesztő hatás kiterjed magatartásukra, együttműködő képességükre.

Minden pályázati lehetőséget kihasználunk annak érdekében, hogy csereprogramjainkat fenn tudjuk tartani (pl. Erasmus +)

1.6.5.8. A Fazekas nyitott intézmény: tevékenységünkbe bárki bepillanthat, aki meg akar ismerkedni eredményeink feltételeivel és hátterével. Nyitott az iskola az alaptevékenységeivel közvetett kapcsolatban álló feladatok előtt is (tankönyvírás, segédanyag-készítés, szaktanácsadás, stb.)

1.6.5.9. A *közösségi szolgálat* szervezésével összefüggésben kiépülőben vannak kapcsolataink számos intézménnyel.

Ezen kapcsolatokat évente, együttműködési megállapodás keretében rögzítjük. Az intézmények, szervezetek felsorolását az éves munkaterv tartalmazza.

2. NEVELÉSI PROGRAM

A nevelés: társadalmi tevékenység, komplex hatásrendszer. A lényege **értékközvetítés és értékteremtés.**

Az érték: tevékenység eredménye.

A nevelés funkciói:

individuális fejlesztés, mert elősegíti az egyén fejlődését;

közösségfejlesztés, mert hozzájárul az emberi (mikro, makro) közösségek fejlődéséhez.

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Nevelési programunk vezérelve: *újraéleszteni, megtartani és kialakítani mindazon értékeket, amelyek birtokában tanítványaink – szociális helyzetükre, világnézetükre, családi hátterükre való tekintet nélkül – képesek művelt, kulturált emberként helytállni, majd (az iskolában szerzett ismeretekre és készségekre építve) későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként érvényesülni a felnőtt életükben.*

Melyek ezek az értékek?

Pedagógiai Programunk bevezető dokumentuma, intézményünk valamennyi pedagógusa által, ellenszavazat nélkül elfogadott *Célok és feladatok „Alapvetéseink”* foglalja össze ezen értékeket. Rövid felsorolásuk álljon itt újra:

becsületesség, egyenesség, őszinteség, megbízhatóság;

kíváncsiság és tudásvágy;

tolerancia és szolidaritás;

a másik ember tisztelete és a szeretni tudás;

a szűkebb és tágabb környezet szeretete és védelme;

kötődés a családhoz és az iskolához;

magyarság- és európaiság-tudat;

önfegyelem és a másokra figyelés képessége;

szorgalom és türelem a munkában;

törekvés széles körű műveltségre;

reális önismeret és erre alapozott döntésképesség;

vitakészség és kifejezőkészség;

innovatív készség, kreativitás;

törekvés az egészséges életmódra;

az érték és a talmi közötti biztos választás képessége.

2.2. A nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei korcsoportonként

2.2.1. Célok, feladatok

Az iskola múltja kötelez minket arra, hogy a testületben rejlő értékekre alapozva **megőrizzük** a *hagyományos* értékrendet, „*a Fazekas-szellemet*”, amely annyi sikert hozott már számunkra, és amely – végzett tanítványaink közvetítése által – megalapozta hírünket. Ezt az értékrendet kéri számon rajtunk azok, akik a Fazekasnak köszönhetik karrierjüket, boldogulásukat, és ezt várják el régi tanítványaink gyermekei (és unokái), akik ma tanítványaink.

A társadalmi környezet arra kényszerít bennünket, hogy olyan *modern iskolát építsünk*, amely megfelel a mai igényeknek: *kreatív, innovatív, a világra nyitott, egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képes, korszerű, több területen is mobilizálható tudással rendelkező, a piacgazdaságban talpon maradni képes, embereket képezzen. Ehhez – fokozatosan – olyan dinamikus, modulrendszerű oktatási szerkezetre kell áttérnünk, amely gyorsan képes reagálni a társadalom változó igényeire.*

A két elvárás egyikét sem szabad a másik elé helyezni, mert az előbbi háttérbe szorítása a Fazekas egyediségét csorbítaná, az utóbbi figyelmen kívül hagyása esetén pedig a végzett diákok lehetőségei szűkülnének

Napjainkban alapvető követelmény, hogy a fiatalok, – bármely műveltségi területre vonatkozó felkészültségük, tudásuk mellett – egy vagy két idegen nyelvet is ismerjenek, legalább középfokon. Az idegen nyelv az ismeretszerzés, a világban való tájékozódás és kapcsolatteremtés nélkülözhetetlen eszközévé vált. Ezért is tulajdonítunk kiemelt jelentőséget az idegen nyelvek tanításának az általános iskolában és a gimnáziumban, a csoportok/osztályok tagozatjellegétől függetlenül.

Nevelőmunkánk fontos eleme a diákok szolidaritásra nevelése. A gimnáziumi tanulók *közösségi szolgálat* tevékenységének változatos formái (iskolán belüli segítségnyújtás az általános iskolás tanulóknak és szüleiknek, az iskola szépítésében vállalt feladatok, illetve iskolán kívüli karitatív és környezetvédő-helyreállító tevékenység) ezt a célt szolgálják.

2.2.1.1. Az általános iskolai képzés céljai

Az általános iskolai képzésünk *elvi* célkitűzése az, hogy a program elején felsorolt értékek közül minél többet juttasson el a tanulókhöz, az életkori sajátosságaiknak legmegfelelőbb formában. A *gyakorlati cél*: felkészíteni a gyerekeket a középfokú továbbtanulásra, kialakítani bennük azokat a készségeket, amelyekre alapozva képesek lesznek az egyéniségükhöz leginkább illő pályára választására.

A célokhoz kapcsolódó szerkezet

1–8. évfolyamon a kerettanterveknek megfelelő óraszámokban és a rendelkezésre álló szabad órakeretben az előírt ismeretanyag tanítása, képesség- és készségfejlesztés. Idegen nyelv oktatása 3. évfolyamtól, csoportbontás idegen nyelvből és a 4. osztálytól technikából, (később informatikából), nyolcadik osztályban évfolyamonként három csoport kialakítása matematikából.

Kidolgozott program szerint működő, szervezett, valamennyi diákra kiterjedő napközi (1–6. évf.) és tanulószobai foglalkoztatás (7-8. évf.), amely a tanulási technikák tanítása mellett kreativitást fejlesztő tevékenységeket, a szabadidő hasznos és örömteli eltöltésére vonatkozó lehetőségeket kínál. (Múzeum-, mozi-, színházlátogatás, kiállítás-készítés, zenetanulás, tánctanulás, drámajáték stb.)

2.2.1.2. A gimnáziumi képzés céljai

Olyan biztos alapokat adni a tanulóknak az *első két évfolyamon* (hatosztályos gimnázium 7–8. négyosztályos gimnázium 9–10. osztály), amelyre bármilyen irányú későbbi tanulmányok épülhetnek (a biztos alapok mellett a tanulási technikák tanításával, a szorgalom és az akaraterő növelésével, a beszéd- és vitakészség fejlesztésével). Az első két évfolyamot a mértéktartó, de szigorú igényesség jellemzi, amely nem enged teret a tárgyak közötti szelektálásnak, lehetőséget és kellő tudásalapot ad a versenyzésre mindazoknak, akik szeretik a megméretést.

A hat évfolyamos gimnázium 9. és 10. osztályában az alapok megszilárdítása, elmélyítése, az ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása a cél, valamint annak segítése, hogy a diákok reális önismeret, valamint megfelelő mennyiségű és mélységű tudás alapján válasszanak pályát. A versenyzést kedvelők lehetőséget és felkészítést kapnak.

Az utolsó két évben (11–12. évfolyam) az érdeklődésüknek megfelelő tárgyakból az emelt szintű érettségi vizsgára készítünk, valamint a választott pályán történő helytálláshoz szükséges készségeket, képességeket erősítjük, a tanulócsoporthoz igazított (szükség esetén személyre szabott) módszerekkel. Kiemelkedő szerepet kap az iskolai munka során az önálló alkotómunka, a kreativitás, az információhordozók széles körű alkalmazása.

Valamennyi tanulótól elvárjuk, hogy elfogadja értékrendünket, megtartsa a viselkedési normákat.

A célokhoz kapcsolódó szerkezet

A hatosztályos speciális matematika tanterv szerinti emelt szintű képzésre jelentkezők a felvételi (két lépcsős; központi írásbeli, majd a megfelelő pontszámot elérték számára szóbeli) során gondolkodási képességükről, „taníthatóságukról”, ismeretanyagukról adnak számot. A 12 évesek általában *tantárgyat* szeretnek, pálya iránti elkötelezettségük még nincs.

A képzés első két évében kell eldönteni tanárnak, diáknak, szülőnek, hogy a tanuló felnőtt életében a *matematika cél vagy eszköz lesz*. Az alkalmazott tantervek ezt a célt szolgálják.

Azok közül, akik a matematikát célnak tekintik, sokan nem „tudós pályára” készülnek. Érdeklődésük, aktivitásuk, jó intellektuális képességeik azonban bármely választott pályára alkalmassá teszik őket. A számukra előírt tananyagon kívül meg kell őket tanítanunk arra, hogy *kezelni tudják* kiemelkedő tehetségüket, az elmélyült tudományos tevékenység ne gátolja őket társas kapcsolataik kialakításában, *biztonsággal eligazodjanak a hétköznapi életben is*.

Azok a gyerekek, akik a matematika ismeretanyagát vagy a matematikai gondolkodásmódot *eszköznek* tekintik, mérnökként, közgazdászként, tanárként vagy éppen nyelvészként képzelik el az életüket. Nekik meg kell adnunk a lehetőséget arra, hogy a matematika tagozatos osztályon belül, vagy átvételi vizsgával, ha megfelelnek – akinek a két év alatt érdeklődése más irányt vett – az iskola másik osztályában kapják meg azt a képzést, amellyel az általuk választott területen helyt tudnak állni, és segítenünk kell őket a választott pályájukon szükséges képességek, készségek, személyiségvonások kimunkálásában, megerősítésében.

A speciális matematika *tanterv szerinti emelt szintű képzésben* a 7–10. évfolyamon a matematikát, az idegen nyelveket és az informatikát tanítjuk csoportbontásban, a 11–12. évfolyamon a diákok a továbbtanulási irányuknak megfelelő tantárgyakból (ha a megfelelő létszám, a személyi és tárgyi feltételek adottak) legalább egy *emelt szintű képzést választanak a matematikán kívül*.

Az óraszámok az emelt szintű képzési követelményeihez és a törvény adta lehetőségekhez igazodnak.

A hat évfolyamos általános képzési célú gimnáziumi osztályba azok a diákok járnak, akiknek kiemelkedő érdeklődését általános iskolájában már nem tudták kielégíteni, vagy mert az ismeretszerzéshez, tanuláshoz való viszonyuk, kreativitásuk olyan szintű, hogy kiemelt képzésük indokolt. Természetesen olyan gyerekek is kérik felvételüket (és felkészültségük, képességeik alapján be is kerülnek), akiket szüleik törekvése vezetett a hat évfolyamos gimnáziumi képzés felé.

E képzési formával azt a célt kívánjuk elérni, hogy a fogékony, gondolkodni tudó, önálló alkotómunkára kész és képes gyerekeket sietség, tananyag- és vizsgaszorítás nélkül, aktivitásukra építve, biztos, alkalmazható, széles körű tudáshoz juttassuk, megtanítsuk őket az ismeretszerzés örömeire, kezükbe adjuk az önkifejezés, tudásalkalmazás eszközeit és módszereit. A rendelkezésre álló hatévnyi időtől azt várjuk, hogy lehetőséget teremtsen a diákoknak az iskolához, de a tanórán kívüli tevékenységekhez is kötődő sok és színes közösségi élmény megélésére.

Az osztály tanterve – amilyen mértékben azt a kerettantervi előírások megengedik – a 7-8. évben közel azonos az általános iskola 7-8. évi tantervével, a 9-10. évfolyamok kiegyensúlyozott, valamennyi tantárgynak azonos súlyt biztosító (a kerettantervi óraszámától kevéssel eltérő órásszámmal dolgozó) tanterve a nyugodt, elmélyülésre alkalmat adó alapozást biztosítja. Lehetőség szerint a tantervek *spirális* felépítését

alkalmazzuk, mivel az elmélyült, alkalmazásképes tudás feltételének ezt a módszert tartjuk. A 11-12. évfolyamon a diákok a továbbtanulási irányuknak megfelelő tantárgyakból (ha a megfelelő létszám, a személyi és tárgyi feltételek adottak) *emelt szintű képzést választhatnak*.

A 14 éves gyerekek legfeljebb *érdeklődésük irányát* tudják meghatározni. Az érdeklődés iránya tantárgyakhoz kötődik (amelynek szeretete vagy elutasítása sokszor tanárfüggő). A valóságos pályaválasztás a 16 éves korra tehető, bár a 16 éves kori választás sokszor módosul, sőt *ma már sok diák több, sokszor eltérő irányú felsőfokú tanulmányokat is folytat, akár egy időben*.

A tények ismeretében **a négy évfolyamos gimnázium** felépítése a következő (amely óraterveiben alkalmazkodik a kerettantervek óraszámaihoz):

A 9. évfolyamon két (négy évfolyamos gimnáziumi) osztályt indítunk.

A felvételnél a gyerekeket *érdeklődési irányuk szerint* jelentkezettjük a *társadalomtudományi vagy a természettudományi „tagozatos” osztályba*.

Mindkét osztályban *a 9. és 10. évfolyamon* az óratervek egyenletesek, kiegyensúlyozottak. A társadalomtudományi „tagozaton” **történelemből, magyar nyelv és irodalomból, matematikából és az első idegen nyelvből**, a természettudományi „tagozaton” **matematikából, biológiából, kémiából, fizikából és az első idegen nyelvből az alapóraszámnál magasabb az óraszám, hiszen ezek az alapozó tárgyak**.

A „tagozatos” *jellegű osztályszervezés* előnye az is, hogy hasonló érdeklődésű és gondolkodású gyerekek alkotnak egy-egy osztályt, így a tanároknak és a diákoknak is hatékonyabb a munkája. A kerettanterv adta lehetőségeken belül szervezzük e két évben is a „tagozat” jellegének *megfelelő szabadon választható órákat*.

A 11. és a 12. évfolyamon a lehetőségeknek megfelelő óraszámokban az alaptárgyak *emelt szintű érettségire felkészítő órákkal* bővülnek.

Amennyiben a feltételek adottak (megfelelő létszám, szaktanár, időkeret), az osztály specialitását jelentő tárgyakon kívül más tantárgyakból is jelentkezhetnek a diákok emelt szintű érettségire készítő képzésre.

A 11. és 12. évfolyamon a középszintű és az emelt szintű érettségi vizsgára készítő csoportokban folyik a tanítás.

Amennyiben a jelentkezők kis száma vagy a személyi feltételek hiánya miatt nem tudjuk megszervezni valamely tárgyból az emelt szintű érettségire felkészítő csoportot, más fővárosi iskolában biztosítjuk a jelentkező számára az emelt szintű képzésbe való bekapcsolódás lehetőségét.

Emeltszintű érettségire felkészítő csoportjainkba – a küldő iskola kérésére – fogadunk külsős diákokat.

2.2.2. Eszközök

Felvételi és beiskolázási rendszer

A felvételi eljárás részleteit – a hatályos jogszabályoknak és az aktuális tanév rendjének megfelelően – a honlapunkon közzétett Felvételi tájékoztatóban hozzuk nyilvánosságra.

Beiskolázási eljárás az első évfolyamra

A két első osztályba felvehető tanulók létszámát a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

Az iskolai beiskolázási eljárás során a jelentkezők közül sorsolással választjuk ki a tanulókat. Sorsolás nélkül vesszük fel azonban – amennyiben a kedvezményezettek létszáma lehetővé teszi – a testvérgyerekeket és az öregdiákok gyerekeit. Ennek részleteit a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

A jelentkező gyerekek egy *iskolakóstoló foglalkozás* keretében ismerkedhetnek meg az iskolában folyó tevékenységekkel. A foglalkozást tanítók irányítják.

Felvételi eljárás a hat évfolyamos gimnáziumba

A 7. évfolyam két gimnáziumi osztályába kétlépcsős felvételi vizsgát szervezünk. A központi írásbeli vizsgát követően szóbeli meghallgatáson győződünk meg a jelentkező gondolkodási képességéről, kreativitásáról, tanult ismereteinek alkalmazási képességéről, kommunikációs képességéről.

A *speciális tantervű emelt szintű matematika képzést nyújtó osztályba* a szóbeli vizsgán a jelentkező matematikai ismeretszintjéről, absztrakciós készségéről, kombinatív készségéről győződik meg a bizottság. Az *általános tantervű osztályunkba* magyar és matematika tantárgyakból tartunk szóbeli felvételi vizsgát.

Felvételi eljárás a négy évfolyamos gimnáziumba

Két négy évfolyamos gimnáziumi osztályt indítunk. A 9.a osztályban emelt szinten oktatjuk a magyar, történelem és a matematika tantárgyakat, míg a 9.b osztályban a matematika, fizika, kémia és biológia tantárgyakat.

A 9. évfolyam két osztályába kétlépcsős felvételi vizsgát szervezünk. A központi írásbeli vizsgát követően szóbeli meghallgatáson győződünk meg a jelentkező gondolkodási képességéről, kreativitásáról, tanult ismereteinek alkalmazási képességéről, kommunikációs képességéről.

A *9.a osztályba* jelentkezők magyar nyelv és irodalomból, valamint matematikából tesznek szóbeli felvételi vizsgát. A *9.b osztályba* jelentkezők a matematika, fizika, biológia és kémia tantárgyak közül választják ki azt a két tantárgyat, amelyből szóbeli vizsgát tesznek.

A szóbeli felvételi bizottság összetétele

A bizottság két vizsgáztató tanárból és az elnökből áll. A vizsga mindig a teljes bizottság előtt folyik. A bizottság tagjainak esetleges helyettesítéséről az elnök gondoskodik.

Az elnök az igazgató által megbízott tanár, aki a vizsga szabályszerű lefolyásáért felel.

A vizsgáztató tanárok a vizsgatárgyak leendő tanítói az adott osztályban:

- 7.c osztály: a speciális matematika tagozat két matematika tanára
- 7.d osztály: a magyar és a matematika tanára
- 9.a osztály: a magyar és a matematika tanára
- 9.b osztály: a matematika, a fizika, a biológia és a kémia tanára közül (a vizsgázó választása szerint) két fő

A felvételi vizsga követelményei

A felvételi vizsgán kizárólag az általános iskolai tanulmányok során elsajátítható tananyag alapján lehet kérdéseket, feladatokat adni. Nem kérhetők számon olyan ismeretek, amelyek megszerzésére kizárólag felvételi előkészítőn volt lehetőség.

A vizsga követelményeit a Felvételi tájékoztató mellékleteként hozzuk nyilvánosságra; a kérdések és feladatok ehhez igazodva készülnek.

Írásbeli dolgozatok megtekintése

Az írásbeli dolgozatok megtekintésére – a vizsgázó és szülője számára – a kijavítás után egy teljes munkanap (8 óra) időtartamára lehetőséget kell adni. Ennek időpontját a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

A vizsgázó (és a szülő) az észrevételeit a megtekintést követő munkanap végéig, 16 óráig adhatja be írásban az iskola igazgatójának. A következő munkanapot az esetleges észrevételek megtárgyalására kell fenntartani.

A szóbeli vizsga rendje

A szóbeli vizsgára, ha a felvételizők száma túllépi a felvehető számának kétszeresét, az igazgató döntése alapján meghatározott számú tanulót, de legalább a tervezett osztálylétszám 200 %-át hívjuk be.

A szóbeli vizsga megkezdése előtt az elnök elkéri a felvételiző korábbi tanulmányi eredményeinek dokumentumait (pl. versenyeredmények okleveleit vagy igazoló lapjait).

A szóbeli vizsgán a felvételiző tételt húz. A bizottság a szóbeli meghallgatást szervezheti (a tételhúzás után) felkészülési idővel vagy anélkül is.

A vizsgázó feleleteiről, teljesítményéről a szaktanár feljegyzéseket készít, ill. átveszi a tanulótól a jegyzeteit (ezek a későbbi esetleges reklamációkra adandó válaszukhoz szolgálhatnak alapul), valamint jegyzőkönyvet vezet. A jegyzőkönyv űrlapját a vizsgabizottság tagjai a szóbeli vizsga előtt az igazgatóságtól megkapják, melyet a vizsgák befejezése után az elnök igazgatóságnak ad át a tanulók jegyzeteivel együtt.

A szóbeli vizsgán elérhető maximális pontszám 50, a részpontszámokat nem hozzuk nyilvánosságra.

A vizsgázó pontszámát nem befolyásolhatja, hogy a vizsgázó hányadik helyen jelölte meg az iskolánkat, ill. az adott osztályt az adatlapján.

Mentesítés a szóbeli vizsga alól

A 7.d osztályba jelentkező tanulók esetében az igazgató minden évben meghatározhatja azt – a hozott pontok és az írásbeli vizsgarész eredményének az osztálynak megfelelő súlyozással számított – felvételi pontszámot, amelynek elérése esetén a tanulók mentesülnek a szóbeli vizsga alól és az ott megszerezhető maximális pontszámot

automatikusan megkapják. Erről a tanulók szüleit az igazgatóság még a szóbeli vizsga megkezdése előtt tájékoztatja. Az igazolásokat az érintett diákok számára egy kötetlen beszélgetés keretében nyújtjuk át.

A fenti felvételi pontszám meghatározása *minden évben* a jelentkező tanulók létszáma és az írásbeli eredmények ismeretében egyedileg történik.

A felvételi vizsgapont számítása és eredményeinek összetevői

A felvételi vizsga értékelése:

felvételi pontszám = hozott pontszám + központi írásbeli pontszám (súlyozva) + szóbeli pontszám

Összesen legfeljebb 200 pont.

A *hozott pontszám* az általános iskolából hozott osztályzatok összege, melyet felezzve vesszük figyelembe. Az évfolyamonként és osztályonként beszámítandó tantárgyak listáját a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

A *központi írásbeli vizsgán* elért pontszámot súlyozással vesszük figyelembe.

A *szóbeli vizsgán* elérhető maximális pontszám 50 pont.

A részletes számítás az aktuális Felvételi tájékoztatónkban tekinthető meg.

Az iskola a felvételi eljárás eredményét, azaz a jelentkezők rangsorolását az elért felvételi pontszámmal a rendeletben foglaltaknak megfelelő időben hozza nyilvánosságra.

A Fazekasba felvehető tanulók névsorát osztályonként (az elért felvételi pontszámok sorrendje, ill. a tanuló jelentkezéseinek sorrendje alapján) az országos felvételi központ állapítja meg. A felvételtől az iskola igazgatója a Felvételi tájékoztatóban meghatározott időpontig hozza meg döntését.

Átvételi lehetőségek

Kezdő évfolyamokra (1.a, 1.b, 7.c, 7.d, 9.a, 9.b) a tanulók csak a felvételi/beiskolázási eljárás keretében kerülhetnek be. (Indokolt esetben az igazgató ez alól kivételt tehet.)

A 9.c és d osztályokban megüresedő (vagy még betölthető) helyekre jelentkezhetnek a 8. osztályos tanulók. A jelentkezőknek a Felvételi tájékoztatóban megadott időpontig *átvételi kérelmet kell benyújtaniuk az igazgatónak* címezve az iskola titkárságán. Közülük azokat vesszük csak fel, akik be tudnak kapcsolódni az osztály munkájába. Ennek eldöntése céljából:

- A 9.c osztályba jelentkezők részére januárban írásbeli és szóbeli átvételi vizsgát szervezünk matematikából.
- A 9.d osztályba jelentkezők részére március első felében írásbeli és szóbeli átvételi vizsgát szervezünk matematikából, valamint magyar nyelv és irodalomból.

Azok a tanulók, akik a fentiekén túl más iskolából szeretnének átiratkozni a Fazekasba, *átvételi kérelmet köteles benyújtani írásban az igazgató részére.* Az ő átvételükre csak akkor kerülhet sor, ha az adott évfolyamon van üres hely. Ebben az esetben az az iskola igazgatója által felkért átvételi bizottság átvételi vizsga keretében felméri a jelentkező tudását, és ha azt az osztály szintjéhez képest megfelelőnek találja, javaslatot tesz az

igazgatónak az átvételre. Az átvételi vizsgára májusban, az átvételre a következő tanév elején kerül sor. (Ez alól a szabály alól indokolt esetben az igazgató kivételt tehet.)

A beiskolázás sikeréhez kapcsolódó további eszközök

- A speciális matematika tagozaton tanuló diákokkal való foglalkozás sok tekintetben eltér az átlagos képességű gyerekek tanításától. A tantárgyfelosztás elkészítésekor lehetőség szerint tekintettel vagyunk erre.
- Általában is törekszünk arra, hogy az egy osztályban tanító pedagógusok közössége jól együttműködő csapatot alkosson.
- ***A beiskolázás rendszerét azokkal a kollégákkal dolgoztuk ki, akik mind a felvételiztetésben, mind az arra való felkészítésben, mind a gimnazisták tanításában a legnagyobb tapasztalattal rendelkeznek. A rendszert, a tapasztalatoknak és elvárásoknak megfelelően évről-évre finomítjuk.***
- *A saját hatodik osztályosaink elöl nem zárhatjuk el a hatosztályos gimnáziumba való átjelentkezés lehetőségét, de – tekintve, hogy általános iskolai képzési rendszerünk nyolc évre készített program szerint dolgozik – igyekszünk meggyőzni a szülőket az osztályváltás feleslegességéről.*
- A más iskolából nem kezdő évfolyamra átjelentkező, a más nyelvi kultúrából érkező (nem magyar anyanyelvű vagy nem Magyarországon nevelkedett), a tehetséges, de alulképzett diák különös figyelmet, felzárkóztatást, segítséget, türelmet igényel, érdemel és kap tanáraitól, társaitól.

Az iskola népszerűsítésének formái

Az első osztályba jelentkezők esetében:

Nem alkalmazunk népszerűsítő módszereket, mivel iskolánk iránt enélkül is nagy az érdeklődés. A telefonon vagy levélben érdeklődőknek az egész tanév során részletes felvilágosítást adunk, az igazgató – igény esetén – személyesen fogadja a felvilágosítást kérő szülőket.

A gimnáziumba jelentkezők esetében (mind a 6, mind a 4 évfolyamosba):

- az iskola honlapján (www.fazekas.hu) folyamatos, friss információk az iskoláról,
- az érvényben lévő rendeletek által engedélyezett feltételek mellett, amennyiben a rendeletek nem tiltják, előkészítő tanfolyamokat szervezünk. (augusztus hónapban kerülnek meghirdetésre),
- a hivatalos pályaválasztási kiadványokban történő megjelenés,
- a fenntartón és a hozzánk járó nem budapesti tanulókon keresztül,
- tájékoztató minden olyan iskolának, amelynek van 8. osztálya az iskolánkról, a felvételi követelményekről,
- nyílt nap szervezése,

- fogadóóra meghirdetése az előzetesen érdeklődő szülőknek,
- a pedagógiai szakmai szolgáltatás keretében tehetséggondozó szakkörök szervezése.

Minden célzott, általunk kezdeményezett népszerűsítési formánál nagyobb hatású az iskola híre, és töretlen eredményessége. Tájékoztató tevékenységünk elsődleges célja az, hogy a Fazekas általános iskolával kapcsolatos túlzott elvárásokat, és a gimnáziummal kapcsolatban kialakult alaptalan félelmeket, és tévhiteket eloszlassuk

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.3.1. Célok

- A tanulói személyiség „erejének”, épségének növelése (kompetencianövelő stratégia);

általános: a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes kibontakozásának segítése;

konkrét: az esélyegyenlőséget és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés,

olyan iskolai életmód megszervezése és működtetése, amelyben a tanuló a nevelési folyamatnak nemcsak tárgya, hanem alanya is,

az egyértelmű elvárások és feladatok oly módon történő meghatározása, amely a gyermeki, a serdülői személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosul.

- A konstruktív életvezetés* képességének kialakítása, fejlesztése;
- Az eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, fejlesztése;
- A környezetből származó megterhelések, ártalmak csökkentésére irányuló prevenciók feladatok, programok megvalósítására való törekvés;
- A közösségfejlesztő, önfejlesztő magatartásformák és tevékenységek ösztönzése, ezzel párhuzamosan a destruktív megnyilvánulások leépítése;
- A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.

A személyiségfejlesztés folyamatában meg kell valósulnia a következő értékek egyensúlyának:

a biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),

az „én” harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önbizalom, önművelés, stb.),

* A konstruktív életvezetés olyan életvitel, amely szociálisan értékes, mert hozzájárul a közösség fejlődéséhez, az egyén szempontjából eredményes, mert hozzájárul más értékek termelésében való részvételhez.

- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
- a humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése, stb.).

2.3.2. Eszközök, módszerek

Az iskola egyik legértékesebb hagyománya a csoportszinthez igazított, illetve – szükség esetén – személyre szabott módszerekkel végzett *tehetséggondozás*. Ebben a tevékenységben egyedülálló tapasztalatot halmozott fel a testület, és a tehetséggondozást minden fazekasos pedagógus elsődleges kötelességének tekinti.

A kiemelkedő tehetségű diákokkal való foglalkozás nemcsak magas szintű felkészültséget, hanem különleges pedagógiai érzéket, nagyfokú empátiát és differenciált módszerek ismeretét kívánja. A kollégák idejének döntő részét ez a tevékenység tölti ki.

A személyiség- és közösségfejlesztés kiemelt eszköze a műhelymunka, amely egyrészt sajátos tanár-diák kapcsolatot eredményez (a célazonosságon alapuló közös munka toleranciát, egymásra figyelést, vitakészséget, a meggyőzés és meggyőztetés képességét, tanulási módszergazdagságot, kultúrált magatartást, az elmélyült ismeretszerzés és a folyamatos önellenőrzés képességét fejleszt). A műhelymunka szinterei a csoportbontásban tartott órák, az erdei iskola, a különféle szaktáborok, a szakkörök, a diákkörök, az iskolanapok rendezvényei.

*Az első évfolyamunkra történő beiskolázás módja (testvérgyerekek felvétele, illetve a sorsolással történő beiskolázás) új feladatot ró testületünkre. Az ily módon bekerült „nem válogatott” gyerekekkel való hatékony foglalkozás érdekében olyan módszerek alkalmazására van szükség, amely – a magas szintű szakmai tudás mellett – a személyiségfejlesztés, a célzott segítség, a fejlesztő munka számos módszertani elemét egyesíti. Az általános iskolában tanító kollégák kiválasztásánál fontos szempont az e célnak való megfelelés. Nagy szerepet kapnak ebben a munkában az **iskolapszichológus** és a **logopédus**, valamint a **fejlesztő pedagógusok**.*

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A pedagógusközösség számára a legnehezebb feladat a *tudatos közösségfejlesztés*, mivel az iskolai teljesítmény, a jövő építése alapvetően *individuális* tevékenység: az iskolai tételes, következményekkel járó értékelés az *egyéni* teljesítményt méri, s ezt látszólag nem befolyásolja a közösségben elfoglalt hely.

2.4.1. A napi munka során a személyre szóló fejlesztés a leghatékonyabban alkalmazott nevelési módszer. Ennek feltétele a tanár részéről olyan szintű empátia, amely segítségével minden tanítványának hiteles cselekvési mintát tud felkínálni.

A személyiségfejlesztés e személyre szabott formája azért eredményes iskolánkban, mert *minden* gyerek megtalálja a testületben saját mentorát, és minden pedagógus végigvezeti a benne megbízó, őt mentorának választó tanítványát egy-egy iskolai életszakaszon.

2.4.2. Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógustestület műveltsége, intelligenciája, fegyelmezett céltudatossága, melegmegengedő igényessége, humorérzéke, következetessége. E tulajdonságok biztosítják hitelességét.

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.***

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, írásos munkáinak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása,
- érettségi, felvételi, vizsgákra való felkészítés, részvétel a vizsgáztatásban
- a tanulmányi versenyek lebonyolításában való részvétel,
- tehetséggondozás, ill. a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezésében való részvétel
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények szervezésében való részvétel,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanévben, a hivatalos felvételi eljárást megelőzően, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály DÖK képviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti osztálya kötelező orvosi vizsgálatának megszervezését,
- Kiemelt figyelmet fordít az osztály segítségre szoruló tagjaira, szükség esetén kezdeményezi a külső segítség igénybevételét, ill. hatósági intézkedést
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- lehetőségeihez mérten órát látogat az osztályban.

2.6. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A deviáns életvitel kezdetének fontos jelzője lehet, hogy a fiatal kiszorul a korábbi informális csoportokból, megváltozik (romlik) a megítélése a formális csoportban (osztály). Ennek többféle oka lehet; az életkori változásokkal átrendeződnek a szerepek, illetve új tartalommal töltődnek meg. Ez utóbbi gyakran okoz a fiatalokban konfliktust, és ekkor a csoportnyomás feszül szembe a belső értékekkel, korábbi ideákkal, a belső vívódás okozta konfliktus látható jeleket ölthet és zavart viselkedéshez vezethet. A feszültség csökkentésének módszerei:

- a figyelem megosztása (kiiktatja tudatából az ellentmondást)
- ideológia kovácsolása (gyakori és közismert önigazolás)
- kompromisszum képzése (passzivitás, vagy kitérés)
- kábítás (a szerfogyasztás mint időleges "felejtés")
- menekülés (kilépés a helyzetből, tragikus formája a szuicidum).

Bármelyik feszültségcsökkentő módszerhez folyamodik a fiatal, az a személyiségfejlődésére káros lehet, de különösen az utolsó két forma jelent nagy veszélyt.

A személyiség súlyos torzulása esetén a Nkt előírásait követjük.

Családi, szociális körülményekből fakadó ok esetén a feltárás és a segítség kezdeményezése a felvállalható feladat.

Mindkét ok miatti deviáns magatartás, beilleszkedési zavar (tüneti) kezelése a személyre szóló fejlesztés során történik.

- A teljesítménykényszer miatti magatartászavar elkerülése a meglévő értékek hangsúlyozása és a kibontakozás lehetőségének biztosítása (szereplés, szervezés, karitatív tevékenység) útján történik.

Megelőző és segítő pedagógiai tevékenységünk során fokozott figyelmet fordítunk a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására. Az Nkt. *titoktartási kötelezettségünket* előíró rendelkezését *pedagógus-lelkiismeretünk* szerint betartjuk.

2.7. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

A Fazekas egyedi helyzetéből következően a tehetség- és képességfejlesztés a velünk szembeni elvárások és az iskola önmeghatározása (ezirányú definiált pedagógiai alaptevékenysége) következtében kiemelt feladat, amelynek végrehajtására rendelkezésre áll a szakértelem, az elkötelezettség és a folytonos visszajelzés.

A kerettantervek adta időkeret szűken elég csak (de félő, hogy egyáltalán nem elég) tehetséggondozó- és fejlesztő feladataink – magunk és mások által elvárt színvonalú – teljesítésére. A diákok igen magas heti (napi) óraszama a reális folyamatokkal ellentétes irányú. A diákok sok időt töltenek az iskolában (igényes gyerekek számára iskolán kívül kevés a lehetőség színvonalas, de nem költségigényes időtöltésre), időtöltésük akkor eredményes, ha szervezett foglalkozáson, programban vehetnek részt. Ugyanakkor a sok szervezett óra kevés időt és teret enged az otthoni önálló tanulásnak, (ami – ugyanakkor – elvárás), illetve a tanuláson kívüli, de az egészséges személyiség kialakulásához nélkülözhetetlen szabadidős programoknak, iskolán kívüli kapcsolatépítésnek. Fontos felelőségünk, hogy diákjaink, az iskolából kikerülve ne csak szakmai karrierjük építésében érjenek el kiemelkedő eredményeket, hanem boldog, harmonikus és kiegyensúlyozott emberként szervezzék, éljék életüket.

2.8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Ezirányú tevékenységünkben követjük a 20/2012 –es számú rendeletben foglaltakat. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladataink megoldásában elsősorban az iskolapszichológus, az osztályfőnökök, tanárok, és a KLIK gyermek- és ifjúságvédelmi hálózatára számítunk.

A tanár (osztályfőnök) figyelemmel kíséri a gyermek életmódjában, magatartásában bekövetkező változásokat, az iskolai teljesítményét. Jelentős negatív változás esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Ahhoz, hogy a látható probléma okát megtalálja (családi, partner- vagy társkapcsolatai egyensúlyának felbomlása) pontos információkra van szüksége, ami csak empátikus, megértő és elfogadó légkörben lehetséges.

A valódi (pszichés, szociális) gond megismerését követően tud dönteni a pedagógus, hogy a problémával történő segítő foglalkozáshoz rendelkezik-e elégséges pedagógiai eszközzel. Amennyiben a korrekció meghaladja szakmai kompetenciáját, akkor segítséget kell kérnie más szakembertől (orvos, pszichológus, stb.).

2.9. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tekintve, hogy az ezzel a problémával küzdő gyerekek száma – az iskola jellegéből fakadóan – rendkívül alacsony, az őket segítő program az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító tanárok részvételével végrehajtott személyre szóló feladat.

Kimenetele:

Ha a feltárás személyiségbeli, genetikai, idegrendszeri problémára derít fényt, külső szakember segítségét kérjük:

ha a probléma átmeneti, a teljes regenerálódásig egyéni tanulási programot dolgozunk ki,

ha állandó, meg nem oldható, a tanulót képességének megfelelő iskolába irányítjuk.

Ha a probléma a tananyag megértésének átlagosnál lassúbb folyamata, egyéni korrepetálással segítünk.

Ha az egyéni tanulási sebesség (a bevézés időtartama) kisebb a csoportra jellemző átlagosnál, a tanuló felkészülési időt kap, egyénileg ütemezzük tanulmányai számonkérését.

Ha az otthoni tanulási körülmények nem megfelelőek, a tanuló kollégiumi elhelyezését kezdeményezzük.

2.10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A Fazekas tanulóinak szociális-anyagi helyzete heterogén.

Ezt a tényt figyelembe véve:

- Az alapítvány és a költségvetés adta lehetőségeket kihasználva alkalmanként segítünk a legrászorultabbaknak.

- Kirándulások, nyaralások iskolai szervezésekor tekintettel vagyunk az érintett csoport (osztály) anyagi helyzetére. Ugyancsak önmérsékletet tanúsítunk az érettségiző évfolyam költséges programjainak tervezésekor.
- A lehetőségeinkhez mért anyagi támogatással biztosítjuk, hogy – anyagi okból – versenyfelkészítő táborból, vagy (alsó tagozatos gyerekek) erdei iskolából ne kelljen itthon maradnia. (A tanórán kívüli programokat – jogszabályi előírásnak megfelelően – az iskola nem kezdeményezheti, ha anyagi lehetőségei nem teszik lehetővé minden tanuló számára a költségek fedezését. A szülők kezdeményezésére az iskola pedagógusai vállalják a szervezést, az iskola alapítványai pedig a rászorulóknak számára a költségeket.)
- Olyan – költséges – tábort, nyaralást, programot, amely nem minden gyerek számára elérhető, tanítási idő alatt szülői kezdeményezésre sem szervezünk.
- Szerződésben biztosítjuk, hogy a büfé választékában olcsóbb termékek (tej, kakaó, kifli) szerepeljenek.
- A tartósan rossz anyagi körülmények között élő gyerek felszereléssel, ruhával történő támogatását a szülők közösségének bevonásával megszervezzük.
- Olyan kedvezményeket próbálunk szerezni, amelyek hozzásegítik a diákokat kulturális igényeik minél kevesebb költséggel járó kielégítéséhez (színházi kapcsolatok, filmkölcsonzés).
- Pályázatokon nyert pénzzel próbáljuk bővíteni az iskola kulturális kínálatát.
- A Diákönkormányzat saját pályázatokkal és a rászorulóknak segítségére vonatkozó személyre szabott javaslatokkal segít.
- Alapítványainkhoz bármely osztályfőnök, ill. – közvetlenül – szülő vagy diák adhat be pályázatot: tankönyv-hozzájárulásra, nyelvvizsga-díj befizetésére, menzáköltségre, évente egyszer ruhasegélyre.

Egyre több a *vidéki* diákunk. Nagyobb részük naponta bejár, néhányan kollégisták. Az ő nehézségeik elsősorban a családi ház hiányával függnek össze. Pedagógiai módszerekkel igyekszünk könnyíteni az életükön.

2.11. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetősége

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás-nevelés-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekezésség ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

A *szülők* egyrészt mint a „szolgáltatás” megrendelői határozott elvárásokkal fordulnak az iskola (pedagógusok) felé, másrészt partnerkapcsolatot kell kialakítaniuk gyermekük pedagógusaival, hogy a nevelőmunkában igazi társakként dolgozhassanak.

A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a gyermek reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség.

A szülőknek a pedagógusokhoz való viszonyát annak a tudatnak kell áthatnia, hogy a szülő a gyermek legjobb ismerője, az érte egész életén át felelősséggel tartozó személy, és mint ilyen, joga van (sőt, kötelessége) gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni. A szülőknek tudniuk kell, hogy *az iskolaválasztással a szülő a pedagógust nevelőtársává fogadta*. Ennek minden konzekvenciáját, felelősségét viselnie kell; pontosan tudnia kell, hogy ez mire kötelezi és mit tesz lehetővé számára.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

A szülőket a tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, segédletekről, taneszközökről, amelyekre a következő tanévben szükség lesz. Arra törekszünk, hogy a szülők kiadásait lehetőség szerint csökkentjük. A rászoruló tanulóknak két Alapítványunk alkalmanként anyagi segítséget ad, a legrosszabb anyagi körülmények között élő néhány gyereknek, lehetőség szerint ingyen ebédet biztosítunk.

A pedagógusok heti egy fogadóórája, az évi két közös szaktanári fogadóóra, az évi két osztályszülői értekezlet, az évi két választmányi értekezlet, továbbá – szükség esetén – a szülő vagy a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések e kapcsolattartás fórumai.

A szülők által egyéni kóddal elérhetők az elektronikus napló információi. Az ellenőrző könyv szerepét is az elektronikus napló tölti be, de alsó tagozaton a szülő-pedagógus-tanuló közötti kapcsolattartásra papír alapú ellenőrzőt is használunk.

A *tanulók* iskolai életének legfontosabb jellemzője a kiszámíthatóság, a pedagógusok iránti bizalom, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a diáktársakkal és a pedagógusokkal kialakított munkatársi kapcsolat. Az eredményes munkának, a tehetség kibontakozásának feltétele a jó iskolai közérzet, a színes, változatos diákélet.

A fazekasos diákok szeretnek iskolába járni. Az általános iskolások délutáni napközis foglalkozása nemcsak a tanulási technikák elsajátítását, a másnapi készülést jelenti a gyerekeknek, hanem számos szabadidős tevékenység megismerését is. A gimnazisták is szívesen töltik szabadidejük jelentős részét az iskolában; a számítógépteremben, a könyvtárban, a tornateremben, az udvaron, a tantermekben társaikkal.

A szülő-pedagógus-tanuló kapcsolatrendszeréből hiányzik a *folyamatos visszacsatolás* szervezett, kidolgozott formája.

Az intézményi minőségirányítási program hivatott ennek kidolgozására.

A Fazekas büszke arra, hogy a gyerekek mögött álló szülői közösség – túl azon, hogy döntő többségük maximális mértékben segíti, irányítja gyermeke életét – a kölcsönös bizalom alapján együttműködik az iskolával, és egyre többen vannak, akik az intézmény egésze céljainak megvalósítását minden eszközzel – véleménynyilvánítással, tanácsokkal, ötletekkel, sokszor fizikai munkával – segítik. A szülők legtöbbször túl azon, hogy gyermekeiket a másik ember elfogadására neveli, maga is példát mutat segítőkészségből, toleranciából, minden olyan helyzetben, amikor arra szükség van.

2.12. Közösségépítő, közösségfejlesztő hagyományaink

- az első osztályosok ünnepélyes fogadása (a 7. évfolyam valamelyik osztályának szervezésében) a tanév első tanítási napját megelőző délután;
- gólyatábor szervezése a 9. évfolyamba lépőknek;
- ismerkedő, közösségépítő tréning szervezése a hat évfolyamos gimnáziumba lépő diákoknak;
- a 9. évfolyam osztályainak bemutatkozása ősszel: *Lúdas Matyi* előadások és vetélkedő, „lúdatató”;
- a *Fazekas-érdemérmek* átadása az előző évben érettségizett, legkiválóbb volt növendékeknek •szalagavató ünnepség és bál;
- karácsonyi hangverseny, osztálykoncertek;
- Fazekas+ fesztivál;
- Fazekas hangverseny (speciális matematika tagozatosok, kórusok, szólisták előadása);
- erdei iskola az alsó tagozaton (a négy év alatt két alkalommal);
- témahetek;
- osztályok tanulmányi kirándulása (5 – 12. évfolyam; évente két nap).

2.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az intézmény a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet 2.sz. mellékletében meghatározott berendezéssel, felszerelésekkel és a minimális taneszközigényt egyes területeken éppen-hogy kielégítő, néhány területen azt meghaladó taneszközállománnyal rendelkezik. A vásárolt taneszközök mellett nagyon jelentős a saját alkotású taneszközök állománya.

A pedagógiai program végrehajtását segíti:

Könyvtár (40 ezer kötet könyv, videofilmek, DEMO anyagok, CD-k, internetes munkahelyek, a tanulók részére fénymásolási lehetőség);

Színházterem;

Természettudományi laborok (fizika-, kémia-, biológia);

Internetes számítástechnikai szaktantermek (3 db);

Interaktív táblával, projektorra felszerelt tantermek

Video- és multimédia készítés lehetősége;

Sportolási lehetőségek, sportköri programok (3 db tornaterem, tornaszoba, konditerem, tükrös terem, sportudvar, játszótér);

Iskolaújság;

Iskolarádió;

Évkönyv;

A partnerközpontú iskola kialakítása érdekében: kérdőívek, elemző anyagok.

3. HELYI TANTERV

3.1/A Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai / Kulcskompetenciák (ld. 1. számú melléklet)

3.1/B Óratervek (ld. 2. számú melléklet)

3.2. Tantárgyi tantervek, a középszintű érettségi vizsga témakörei, a modulok értékelése

az óraterveket és a tantárgyi modulok értékelését l. külön dokumentumban

a középszintű érettségi vizsga témakörei és a vizsga lebonyolításának szabályai megegyeznek Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002 (V.24) OM rendeletben, és a 106/2012 (VI.1), illetve 229/2012 (VIII.28) módosító kormányrendeletekben foglaltakkal.

3.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A kötelezően előírt tankönyvek mellett, illetve helyett megpróbálunk engedélyt szerezni azon tankönyvek használatára, amelyek pedagógiai programunk megvalósítása szempontjából nélkülözhetetlenek.

3.3.1. A tankönyv tartalma:

tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot;

elégítse ki a didaktikai követelményeket;

alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez.

3.3.2. A tankönyv szolgálja eredményesen az adott osztálytípus, tagozat sajátos céljait.

A pedagógusok továbbképzésében játszott szerepünkből következően: legyen lehetőségünk arra, hogy bemutathassuk a figyelemre méltó pedagógiai irányzatokat, módszereket.

Legyen lehetőségünk arra, hogy használhassuk (és bemutathassuk) a saját pedagógusaink által készített tankönyveket, segédleteket.

A tankönyv (és egyéb segédlet) ára ne legyen magas.

3.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

3.4.1. Az általános iskola 1-8. évfolyamáig a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltétele megfelel a Nemzeti Köznevelési Törvény vonatkozó bekezdéseiben foglaltaknak.

3.4.2. A négy évfolyamos gimnáziumi osztályok első évfolyamán (a 9. évfolyamon) csak a felvételi eljárás során felvett tanulók kezdenek meg a tanulmányaikat. A felvételi vizsga a tantárgyi ismereteken túl a jelentkező gondolkodási és problémamegoldó képességét, nyitottságát, kifejezőkészségét, igényességét és viselkedéskultúráját is hivatott mérni. (Indokolt esetben az igazgató ez alól kivételt tehet.)

3.4.3. A hat évfolyamos gimnázium első évfolyamán (7. c, d) az az általános iskolás diák kezdeni meg tanulmányait, aki sikeres felvételi vizsgát tett.

3.4.4. A speciális matematika tagozaton, a 8. évfolyamon, szintfelmérő dolgozatot írnak a diákok, melynek eredményétől függően az iskola – a tanuló érdekében – javaslatot tehet a tanulmányok más osztályban vagy más iskolában történő folytatására. (A felvételi/átvételi szabályok és jogszabályok betartása mellett.)

3.5. Az iskolai beszámoltatás rendje és követelményei

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei; a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formái; az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya; az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

Irányadónak tekintjük a *Nemzeti Köznevelési Törvény* vonatkozó előírásait.

3.5.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei

- *Számon kérni* csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.

- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell *értékelni*.
- Az *értékelés és minősítés* során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a *tanuló teljesítményét tükrözze* (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

3.5.2. Az értékelés fajtái

3.5.2.1. Szöveges értékelés

- Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében **szöveges értékelést alkalmazunk**. Félévkor és év végén tantárgyanként a törvényben meghatározott szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló **kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített**, ill. **felzárkóztatásra szorul**. A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó meg-állapításokat kell tartalmaznia. A szöveges értékelést az OM által ajánlott forma szerint, valamint szabadon választott szövegforma szerint végezzük.

A **felzárkóztatásra szorul minősítés** estén a szülő bevonásával lépéseket teszünk a gyenge teljesítmény okainak feltárására és a felzárkóztatás módjának kidolgozására. (Az okokat feltáró és a felzárkóztató munkába különböző segítő szakembereket – iskolapszichológust, logopédust, fejlesztő pedagógust – is bevonunk.)

Szöveges értékelésünk szabadon fogalmazott szöveg, mely a gyermek személyiségének fejlődését, fejlesztését szolgálja. Elősegíti a reális önismeret, önértékelés és a pozitív énkép kialakulását. Pontosabb és rendszeresebb visszacsatolást kap a szülő gyermeke teljesítményéről, az évfolyami/tantárgyi követelmények elsajátításáról. A szöveges értékelés a gyermek folyamatos fejlődéséről, fejlesztéséről való gondolkodásra készíti a pedagógust, így munkája tudatosabbá, egyenletesebbé válik, konkrét javaslatokat fogalmazhat meg az előrelépésre vonatkozóan. A szöveges értékelés egyaránt tartalmazza a pozitívumokat és a negatívumokat. Lehetővé teszi, hogy a gyermek teljesítményét ne csak a követelményekhez, hanem önmagához, képességeihez, eddigi teljesítményéhez viszonyítsuk. Így csökkenthető a teljesítményszorongás.

- Törekszünk a formáló, segítő értékelés előtérbe helyezésére. A formáló, segítő értékelés lehetővé teszi, hogy a gyermek felelősséget vállaljon önmaga fejlődéséért, nevelődéséért. A formáló értékelés együttműködésre nevel.
- Minden osztálytanító megválaszthatja, hogy negyedévkor (novemberben és áprilisban) szóban vagy írásban értékel-e. Írásbeli értékelés esetén használhat

tantárgyankénti értékelő lapot, Tájékoztató füzetet vagy az I. sz. Melléklet szempontsorát. /I. számú melléklet/

- Mindhárom értékelési fajtát használjuk a tanév során.
 - Diagnosztikus értékelés célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.
 - Formatív értékelés célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szöveges formában, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki.
 - Szummatív értékelés célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.
- A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény arányát a témazáró dolgozatok esetében %-ban fejezzük ki, és értelmezzük is.
- A magatartás és szorgalom értékelésénél komplexitásra törekszünk, ezért a magatartásnál a viselkedéskultúrát, a társas kapcsolatokat és szokásrendhez való viszonyulást értékeljük. A szorgalmat az iskolai szokásrendszer betartása kapcsán és az egyes tantárgyaknál is értékeljük.
- A tanév elején ismertetjük a szülőkkel az iskola követelményeit. Az értékelők kiosztása után lehetőséget biztosítunk a szülők számára a megbeszélésre.
- A gyermekeknek is ismerniük kell, mit várunk el tőlük, ezért folyamatosan szóban tájékoztatjuk őket erről.
- Minden gyermek negyedéves értékelőlapjának másolatát egy tanéven keresztül az osztály-főnök (megbízott osztályfőnök) megőrzi, ha kiadott negyedévi szöveges értékelést. A félévi értékelés a Tájékoztató füzetbe kerül be, s másolatát az iskola irattára őrzi. A tanévvégi értékelés a hivatalos nyomtatványokba kerül bele.
- A tanulók tanév végi felméréseit a következő tanév elejéig megőrizzük.
- A tanuló az 1. évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- A szülő kérésére engedélyezhető az évfolyamisméltés.
- A szöveges értékelés osztályzatként való értelmezése a 3. számú mellékletben található.

3.5.2.2. Értékelés az 5 – 12. évfolyamon

- Folyamatos

A folyamatos értékelés funkciói:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybéli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletárgyakbéli teljesítmény értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenőfüzet vagy ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- Félévi és tanév végi

A félévi és tanév végi – ellenőrzőben, ill. bizonyítványban rögzített – értékelés funkciói:

- félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.
- év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

Az év végi osztályzat a A Nemzeti Köznevelésről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően születhet osztályozó vizsga eredményeként. Ekkor az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét jelzi.

Az előbbiektől eltérő, speciális értékelési forma a különbözeti vizsga. A különbözeti vizsgán kapott osztályzat azt jelzi, hogy a tanuló a befogadó csoport (osztály) tudásszint-skáláján milyen helyet foglal el (pl.: iskola vagy tagozatváltó, idegen nyelvi csoportba illeszkedő tanuló esetén).

3.5.3. Az ellenőrzés

Fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
 - írásbeli felelet (egy anyagrészből),

- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
 - röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
 - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
 - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

Funkciói:

- folyamatos munkára készíti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következőképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze.

3.5.4. Az írásbeli beszámoltatások korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya; az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

3.5.4.1. Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánja. Ugyanakkor a hazai és külföldi felsőoktatási intézmények vizsgarendszere az írásbeli számonkérési formákat részesíti előnyben: ezen belül is a tesztvizsgát, amely a magyar oktatási rendszerben eddig nem volt szokásos. A tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren. Ugyanakkor a magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben.

Elvek:

- Bejelentés nélküli témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon lehetőleg nem íratunk két tantárgynál több tárgyból témazáró dolgozatot.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli

kifejezőképesség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek).

- A bizonyítottan részképesség-hiányos (dyslexiás), illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákokat az írásbeli számonkérés minden formája alól fölmentjük.
- Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.
- Az írásbeli kifejezőképesség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtanítsuk a diákokat az információhordozók használatára. (Pl. szövegszerkesztés, az Internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre, prezentáció készítése demonstrációs eszközökkel, stb.)
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját rövid időn belül értékelní, javítani kell: ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.
- Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve csak a tanuló engedélyével őrizheti meg azokat a pedagógus.
- A tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy melyik tantárgyi füzetüket, jegyzetüket kérheti el, szedheti be pedagógus. (Előzetes bejelentés nélkül a tanuló magánfeljegyzéseit, jegyzeteit nem szabad elvenni.)

3.5.4.2. A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata

A „házi feladat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készség szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/megtanulására mindenki képes.)

- A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:
 - nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad;
 - meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;
 - a hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése, stb.)
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikkra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát *önként vállalta*.

3.5.5. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei, formái

3.5.5.1. A magatartás fogalma

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házirendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz.

A *magatartás* nem azonos a *magaviselettel*. A magatartásjegy kialakításában a tartás, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarcűrész, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.

3.5.5.2. A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme (a Házi rendben meghatározott bizonyos igazolatlan óraszám, amely mellett a tanuló magatartásjegye – ha az egyéb feltételek teljesülnek – lehet példás, jó, változó);
- társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás, stb.);
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság);
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken;
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás;
- óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje).

3.5.5.3. A szorgalom fogalma

A tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitás, érdeklődés.

3.5.5.4. A szorgalomjegy kialakításának elvei

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló *képességéhez mért* teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

3.5.5.5. A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze,
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkezik, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként),
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának),
- a szorgalomjegytől – amennyire lehet – el kell különíteni a magatartásjegyet. (A fegyelmezettség önmagában nem példás szorgalom, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas, nem biztos, hogy példás magatartású is.)

3.5.5.6. A magatartás és szorgalom minősítésének (a jegy kialakításának) formái

Folyamatos minősítés:

- A pedagógusok folyamatosan, rendszeresen, következetesen reagálnak a tanulók megnyilvánulásaira (órán és órán kívüli szervezett foglalkozásokon).
- Kirívó magatartásbeli vétség, illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket szóban vagy írásban tájékoztatjuk.
- Kiemelkedő teljesítmény (versenyeredmény, rendezvényen való szereplés, szervezőmunkában való részvétel, stb.) jutalma szóbeli és írásbeli dicséret.

Félévi és év végi minősítés, jegy kialakítása:

- a tanuló önértékelésének figyelembe vételével,
- az osztályfőnök a tanulók, az osztályközösség által elfogadott saját minősítésükre vonatkozó javaslatát figyelembe véve kialakítja javaslatát,
- az osztályban tanító tanárok testülete megvitatja azt,
- a döntést (vitás esetben szavazás segítségével) az osztályfőnök hozza meg.

Mind a magatartás, mind a szorgalom értékelése a tanulói személyiség alakításának, a tudás megszerzésére irányuló tevékenység segítésének eszköze.

Nem szabad a tanuló magatartását és szorgalmát mereven, a személyiségvonásainak figyelmen kívül hagyásával értékelni. Semmilyen körülmények között nem megengedett a kollektív büntetés (csoport vagy osztály szintű alulértékelés). Az értékelés nem tükrözhet tanári rokon- vagy ellenszenvet. A minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem folyamatos értékelés: célja minden esetben a nevelés, a jobbítás, a segítségnyújtás. Amennyiben a szülő nem ért egyet a pedagógusok által kialakított minősítéssel, az osztályfőnököknek (ill. az osztályban tanító bármely tanárnak) törekednie kell a szülő meggyőzésére.

3.6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotát a NETFIT rendszerrel mérjük.

4. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

4.1. Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja

Az *egészségnevelés* célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogvenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

A *környezeti nevelés* célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele

4.2. Helyzetleírás

Az hogy a diákok mit tartanak értéknek (idea, történés, anyagi javak), az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni. A gyermekük tanintézeteként a Budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnáziumot választó családokat általánosságban a szellemi értékek iránt igényesség, a belülről fakadó és a külső elvárásoknak megfelelni akarás jellemzi. Ez a késztetés a fiatalokban feszültséget kelt. A feszültség nagyobb teljesítményre ösztönözi őket, amelynek eléréséhez mind több időt töltenek tanulással. A sok kötött elfoglaltság következménye a kialvatlanság, a nagyon kevés szabadidő, a mozgásszegény életmód.

Napjainkra jellemző, hogy a pubertástól a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás. A táplálkozás ahelyett, hogy élvezetes, megtervezett napirendi pont lenne a családok életében,

kapkodva végrehajtott kötelező penzum: a kultikus élvezet a könnyen elérhető, kevés idő alatt kevés eszközzel elfogyasztható egyhangú táplálékfelvétellel silányul.

A fővárosban lakó diákok idejük nagy részét falak között élik. Keveset mozognak a természetben, nincs érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit. Az életkor előre haladtával ez a helyzet romlik: a kisgyerekek még elkísérik szüleiket a családi üdülőbe, hobbytelekre. A nagyobbak már önálló programot csinálnak, többnyire a városban.

Az agglomerációból bejáró tanulók, bár sok időt töltenek utazással, természetközeli életet élnek. Ez jótékony hatással van mind az egészségükre, mind a természetről alkotott képükre, ismereteikre.

Az elmondottak indokolják az egészségnevelési és környezeti nevelési program létjogosultságát.

4.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

4.3.1. Iskolai étkeztetés

Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége kiemelt figyelmet kap. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az iskola tágas, világos, megfelelően felszerelt ebédlővel és melegítő konyhával rendelkezik, a tanulóknak közel 50%-a veszi igénybe az iskolában ebédelés lehetőségét. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. (Ezirányú törekvésünk sajnos nem mindig tud megvalósulni, az órarenddel való egyeztetés nehézségei, olykor lehetetlensége miatt.)

Az ebédet szállító vállalkozót az önkormányzat közbeszerzési eljárás keretében választja ki. A kiválasztás szempontjai között – az ár mellett – kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagoknak és az adalékanyagoknak az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartó megválasztása).

Megoldott a diétás étel biztosítása a rászoruló (lisztérzékeny, tejérzékeny, cukorbetegségben szenvedő) gyermekeknek.

Konyhánk minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek. A konyha állapotát, az étel minőségét, az ételkezelés módját napi rendszerességgel ellenőrizzük.

A napközisek tízóraiját és uzsonnáját a konyhai dolgozók állítják össze. Az összeállítás elsődleges szempontja az egészséges táplálkozásra való törekvés, valamint a gyerekek ízlése, igénye.

Az iskolai büfét szerződéses jogviszonyban vállalkozó működteti. A büfé kínálata megfelel az egészséges táplálkozás követelményeinek. A szerződés rögzíti a választékba való beleszólásunk jogát.

4.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása a tanórákon belül (osztályfőnöki, testnevelés, technika, biológia) és azokon kívül, iskolán kívüli programok, ill. a délutáni napközi foglalkozás keretében valósul meg.

4.3.3. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erő kifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A NKT 27.§ (11) előírja a *mindennapos testnevelési óra* beépítését.

Iskolánkban, e törvényi előírást megelőzően is kiemelt feladatunknak tartottuk, hogy legalább az 1-6. évfolyamig minden gyerek minden nap szervezett testmozgás foglalkozásban vegyen részt.

Ha az a célunk, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele, e téren a belátás és a szándék kevés, ennek feltételeit meg kell teremteni.

A törvényi előírásoknak megfelelően, a feltételek figyelembe vételével:

- Az általános iskola 1-6. évfolyamán heti 5 testnevelés órát építünk az órarendbe a délelőtti tanítási órák keretében.
- A 7-12. évfolyamokon a tanulók délelőtti órarendjébe heti 3 testnevelés órát építünk be, a fennmaradó két órában – azok a tanulók, akik nem egyesületi sportolók – az évenként meghirdetett ISK foglalkozások közül kötelesek választani heti két órát.

A fentiek biztosítása igénybe veszi a teljes tornaterem- és udvar kapacitásunkat.

- A gyerekek mozgási lehetőségeinek bővítése (uszoda, speciális tornák) csak a szülők egyéni anyagi áldozatvállalása útján valósítható meg. Ezt az iskola nem kezdeményezi, de a szülői közösségektől érkező kezdeményezés (illetve önként vállalt finanszírozás) esetén segít a körülmények megteremtésében.
- Az iskola régi diákjai, illetve a szülők által létrehozott alapítványok anyagi segítséget nyújtanak a lehetőségeinket meghaladó testnevelési programok szervezéséhez.
- A testnevelés foglalkozások (órák, sportkörüli foglalkozások) során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére. A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

4.3.4. A személyiség fejlesztése

Minden nevelőintézmény alapvető feladata a fiatalok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.

E program részeként az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása,
- kudarctűrő képesség fejlesztése,
- kapcsolatteremtési képesség fejlesztése,
- akaraterő fokozása,
- az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése,
- az öltözködési szokások, az ízlés alakítása.

A tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra, és minden szervezett iskolai és iskolán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a pedagógusokkal közös tevékenységére.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló négy- és hatszemközi beszélgetések során tudjuk elveinket, az általunk elsőbbséget élvező értékeket közvetíteni.

4.3.4. Az antihumánus szenvedélyek, drogrevenió

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökkent. A droghoz kétféle okból nyúlnak az emberek: az egyik a kaland, a kockázatkeresés, azért, hogy „jól érezzék” magukat, a másik csoport, aki valamilyen lelki bajára keres gyógyírt, ezek az „öngyógyítók”.

Iskolánkban fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, érintettséget a diákok között (attitűdvizsgálat), szorosan együttműködve a diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információ átadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges drogrevenió lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban.

Legfőbb célunk **tanulóinkat** olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értékévé vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. **Pedagógusainknak** tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószeres problémájával.

A **szülő, a család** a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információ-átadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait.

A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a **kortárs csoport** befolyása, amit a drogprevenációs munkában is fel tudunk használni. (DÖK, kortárs segítők.)

A drogprevenáció lehetséges szinterei:

- Iskolai programok
 - Tanórai foglalkozások
 - Szaktárgyi órák témafeldolgozása
(Minden tantárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez és így a drogprevenációhoz.)
 - Osztályfőnöki órák
(Konkrét témakörök feldolgozása, ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, esetelemzések. Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket lehet hívni.)
 - Tanórán kívüli foglalkozások
 - Napközis foglalkozások
(A személyiségfejlesztő játékoknak, gyakorlatoknak kiváló szintere lehet a napközi.)
 - Délutáni szabadidős foglalkozások, Fazekas-napok
(Sportprogramok, számítógépterem-használat, vetélkedők, versenyek, játékos programok, témával kapcsolatos filmvetítések)
 - Szülői értekezletek
(Osztály-, évfolyam- vagy iskolaszintű, esetleg külső előadó, pld. orvos, pszichológus, rendőr, volt drogos.)
 - Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek
(Elsősorban a pedagógusok számára, de a DÖK, illetve a szülők képviselőit is meghívjuk, amikor a program, illetve a téma engedi.)
- Iskolán kívüli rendezvények
 - Droგprevenációs rendezvények (pl.: Háló-mozi)
 - Továbbképzések
 - Kortárs-segítőképzés
 - Kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, tábor

A drogprevenáció lehetséges programformái:

- **Klubok**
Igény esetén egészségügyi segítséggel klubot lehet létrehozni tanárok, diákok vagy szülők számára.
- **Filmvetítés**
A szerfogyasztással kapcsolatos filmek vetítése. Kiválasztásnál fejlődés-lélektani szempontokat is érvényesíteni kell.
- **Szakkörök, kortársképzés**
Egészségügyi szervek, gyermekjóléti szolgálatok, drogzonzultációs központok munkatársai által vezetett szervezett programok a motivált tanulók "gyűjtőhelyei" és a szemléletformálás műhelyei lehetnek.
- **Kiscsoportos beszélgetések**
Osztálynak vagy kisebb panelcsoportoknak tartott beszélgetéses témafeldolgozások lehetnek megelőző jellegűek, esetleg konkrét problémát feldolgozóak. A beszélgetésre nagyon fel kell készülnie a pedagógusnak. Odaforduló, érzékeny és mégis távolságot engedő attitűddel kell a foglalkozást vezetni. Mindenképpen kerülni kell a moralizálást, a felelősségkutatást, az elijesztést és a megszégyenítést.
- **Iskolarádió, iskolaújság**
A témához kapcsolódó interjúk, cikkek.
- **Dramatikus játékok**
Osztályfőnöki órán, esetleg magyar irodalom órán jól alkalmazható a felkészült (kiképzett) tanár számára a szituációs vezetés módszere.
- **Színjátszó kör**
A szenvedéllyel, a drogok fogyasztásával és az életmódot befolyásoló hatásával kapcsolatos darab kiválasztását, bemutatását, vagy videofilm feldolgozását jelenti az egyébként hagyományos módon és témafeldolgozással működő irodalmi színpad vagy más diáktársulat esetén.
- **Sportprogramok, túrák, kirándulások**
A szabadidő megfelelő eltöltésének képessége már önmagában is prevenciós eszköz.
- **"Gyógyult drogos megszólaltatása"**
Csak ellenőrzött és a fiatalokkal történő irányított kommunikációban jártas, szermentes állapotú anyagozót szabad felkérni. Az elvárások megfogalmazásánál a csábító szituációk csapdahelyzeteinek felismertetését, valamint a fogyasztóvá válás stációinak ismertetését kell hangsúlyozni. A megfelelő személy kiválasztásában a drogzonzultációs központok, addiktológiai osztályok vagy kortársképzést szervezők tudnak segítséget nyújtani.
- **Könyvtár sarok**
A könyvtárban létre lehet hozni olvasósarkot, a témát feldolgozó könyvekből a diákok számára. (A tanári kézikönyveket, szakanyagokat külön kell elhelyezni.)
- **Tematikus előadás**
A tanulók, tanárok korrekt ismeretanyagának kialakításához nélkülözhetetlenek a tematikus előadások, melyek megtartására célszerű külső specialistákat felkérni. Prevenciós hatékonysága önmagában nagyon csekély, de megfelelő tárgyi ismeret nélkül az interaktív módszereket sem lehet eredményesen alkalmazni.

- **Internet**
Az informatikai világháló és a hazai sulinet információs lehetőség, valamint a kapcsolattartást és programszervezést segítő színtér.
- **Antidrog diszkó**
Az iskolai zenés rendezvényeknek garantáltan drogmentesnek kell lenniük, mert csak így van az az üzenete a fiatalok számára, hogy drogok nélkül is lehet jól "bulizni". (Ebbe a kategóriába természetesen a legális drogok, tehát az alkohol és a cigaretta is beleszámítanak.)
- **Diákönkormányzati programok**
Minden szakmailag támogatható ötlet kivitelezéséhez nyújtunk segítséget.

Másodlagos drogprevenció:

Célja: a szerfogyasztók ártalomcsökkentő hatású megóvása. Fontos a változtatási törekvés kialakítása, a döntési helyzet egyértelművé tétele. A másodlagos prevenció eszközei, módszerei meghaladják az iskolai lehetőségeket, ezért ezt egészségügyi szakemberekre kell bízni.

Az itt felsorolt prevenciós szinterek, programok lehetőségek; minden tanévben készül konkrét, a tantestület és a segítő kapcsolatok szakemberei által elfogadott, az adott lehetőségeket figyelembe vevő, módszertani algoritmusokat felsoroló, feladatokat lebontó, határidőket és felelősöket kijelölő célmegfogalmazás, ami egy korrekt állapotfelméréssel kezdődik, és átgondolt kapcsolatépítésen alapul. Megvalósulásához elengedhetetlen az időszaki ellenőrzés, értékelés, a célkitűzés megvalósításának felülvizsgálata.

Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán kívüli szakmai programok

- Heti egy napon az általános iskolásoknak, egy napon a gimnazistáknak védőnői ügyelet biztosítása;
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.);
- Egészségügyi felvilágosító előadások;
- Drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények;
- Osztálykirándulások, táborok, erdei iskola, terepgyakorlat;
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szemétszedés, faültetés, stb.);
- A külső programokhoz kötődően balesetmegelőzési felvilágosító előadások;
- A külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok;

- Az őszi Fővárosi Pedagógiai Napokhoz, illetve a tavaszi Fazekas+ Fesztiválhoz kötődően környezetvédelmi tablók, poszterek, filmek készítése, szituációs játékok szervezése;

A médiában megjelenő, mértéktelen fogyasztásra ösztönző reklámok hatásainak ellensúlyozására egyfajta módszer az iskola példamutatása; úgymint:

- Szelektív szemétyűjtés megszervezése;
- Laboratóriumi veszélyes anyagok, szárazelemek gyűjtése;
- Környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata;
- Takarékoság, takarékos megoldások alkalmazása (pl. energiatakarékos izzók, víztakarékos berendezések és eljárások, hőszigetelt nyílászárók stb.);
- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatáson és azon múlik, hogy mennyire sikerül a családokat az általunk képviselt értékek és követelmények mellé állítani.

5. ZÁRADÉK

Az átdolgozott pedagógiai program minden eleme a testület közös munkája. A munkaközösségek – elolvasás után – kialakították közös véleményüket az első tervezetről, majd továbbították azt az iskola vezetésének. A vezetőség a vélemények figyelembevételével elkészítette a végleges változatot, amelyet a testület tagjai aláírásukkal fogadtak vagy utasítottak el.

A pedagógiai program az iskola honlapján olvasható. Nyomtatott formában egy példánya a titkárságon, egy példánya a könyvtárban hozzáférhető.

A Diákönkormányzat tagjai és a szülők kérésére bármelyik példányt rendelkezésre kell bocsátani.

Jelen pedagógiai program **2018. június 16-tól** érvényes.

Budapest, 2016. június 16.

Pásztor Attila
igazgató

3. HELYI TANTERV

3.1/A Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai / Kulcskompetenciák

3.1/A/1. A kulcskompetenciák fejlesztése

A *kulcskompetenciák* azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív polgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez, a munkához.

A kulcskompetenciák a következők:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony, önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Elfogadva, hogy a kulcskompetenciák alakulása és szintje szoros összefüggésben áll a kognitív képességekkel és a tanulók családi-szociális háttérével (iskolán kívüli környezetével) feladatunknak tekintjük e képességek tudatos, tervszerű fejlesztését 6-18 éves korig.

Célunk, hogy a tanulók kognitív képességeik és iskolán kívüli környezetükből adódó lehetőségeik szerint elérhető legmagasabb kompetenciaszintet éri el az életkoruknak megfelelő iskolázottsági szintjükön. Ezt a célt nevelő-oktatómunkánkkal, a kompetenciafejlesztés speciális módszereinek alkalmazásával valósítjuk meg.

Elfogadjuk, és nevelő-oktató munkánkban irányadónak tekintjük, hogy a kulcskompetenciák fejlesztése nem egyetlen tantárgy feladata. Bár a legtöbb kompetencia megszerzésének feltétele (fogalmak és alapösszefüggések ismerete) köthető valamely tantárgy vagy tantárgycsoport tananyagához, a kulcskompetenciák fejlesztésének lényege abban áll, hogy azokat „tantárgyfüggetlenül”, sőt, az iskolai módszerektől és követelményektől elszakadva, az iskolai környezetből kilépve is alkalmazni tudják a tanulók.

A nevelő-oktató munka valamennyi szakaszában, valamennyi kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozás tantervében, valamint a pedagógiai munka bevezető, kezdő és alapozó szakaszában a tanórán kívüli foglalkozási (napközi) tervekben szerepel a kulcskompetenciák fejlesztésének konkrét terve. A 6-14 éves korosztály számára készült tantervekben tananyagrészekhez, illetve foglalkozási témákhoz kötötten, a 14 éven felülieknek készült tantervekben már közvetetten, az addig kialakult kompetenciák elmélyítésére, alkalmazására, továbbfejlesztésére épített feladatokon keresztül valósul meg a fejlesztés.

3.1/A/2. Kiemelt fejlesztési feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatok a kulcskompetenciákra épülnek, és nem köthetők egyetlen tantárgy anyagához sem. Az iskolai nevelés-oktatás komplex

eredményeként alakul ki az a személyiség, aki képes a személyes boldogulásra és fejlődésre, az aktív polgári létre, a társadalmi beilleszkedésre, a munkára. Adottságait és külső körülményeit meg-és felismerve képes az önálló és konstruktív életvezetésre.

E cél eléréséhez a következő kiemelt fejlesztési feladataink vannak:

- Énkép és önismeret fejlesztése
- Hon- és népismeret tanítása
- Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra megismertetése, elfogadtatása
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Gazdasági nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőttlét szerepeire

A felsorolt kiemelt fejlesztési feladatok (*keresztintantervi követelmények*) nem köthetők egyetlen tantárgyhoz, és nem határozható meg az az életkor, vagy a nevelő-oktató munkának az a pedagógiai szakasza, amikor ezeket a feladatokat el kell végezni. Egész tevékenységünket áthatja e kiemelt területek fejlesztése.

A 6-14 éves korú gyerekek esetében inkább a közvetett, szemléletformáló tevékenység a célravezető, míg a 14 éven felüli diákoknak – tantárgyi keretben, és tanórákon kívüli programok keretében – meg kell tanítanunk azokat a fogalmakat, tevékenységi formákat és technikákat, amelyek segítségével az *aktív, belülről motivált* egyéni tanulási folyamat a legnagyobb hatásfokkal végezhető el.

3.1/A/3. Helyi tantervünk prioritásai

Összhangban a kulcskompetenciák fejlesztésének feladatával és a kiemelt területeken való fejlesztési feladatunkkal, tanterveink prioritásai a következők:

- A nevelő-oktató munka bevezető és kezdő szakaszában különösen, de még az alapozó szakaszban is, nagy súlyt helyezünk a *játékos ismeretszerzési módszerek* alkalmazására. A tanítás során alkalmazott változatos módszerekkel érjük el, hogy a kisdíákok számára az ismeretszerzés, a szellemi alkotómunka, a kreativitás, a csoportmunka belülről fakadó igénye, az örömszerzés egyik fontos formája legyen.
- Intézményünk filozófiájának fontos elemei a *tehetségfelismerés* és -*segítés*, a *személyre szabott képességfejlesztés*. A tanítási folyamatban kiemelt szerepet kapnak a differenciálás, a személyre szabott, egyéni képességekhez igazodó módszerek. Ennek részeként fontosnak tartjuk a *tanulói terhelés képességekhez igazítását*. Az oktató-nevelőmunka bevezető, kezdő és alapozó szakaszában különösen nagy szerepe van a tanórákon kívüli foglalkozásoknak (napközi), amelyet a tanulók 95%-a igénybe vesz. A délutáni foglalkozások szervesen kapcsolódnak a délelőtti munkához; kiegészítik, elmélyítik, az egyes gyerekek szükségleteihez igazítják a foglalkozások tartalmát, módszereit. A *felmenő rendszerű* napközi (3-6. évfolyamon egy napközipedagógus foglalkozik a gyerekekkel) a gyerekeket régen és jól ismerő pedagógus

tervszerű együttműködése a szaktanárokkal azt biztosítja, hogy a szakaszváltás ne társuljon túlzott terhelés-növekedéssel.

A tehetséggondozás fontos elemét képezi *szakköri kínálatunk*, amely a valamely területe iránt kiemelkedő érdeklődést mutató tanulók számára biztosítja a tananyagot meghaladó szintű és mélységű ismeretek és képességek elsajátítását.

- A gyengébb képességű, vagy más okból *lemaradó tanulók felzárkóztatása* a személyre szabott módszerek, az egyéni képességfejlesztés programjának részeként valósul meg. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy valamennyi, hozzánk beiratkozott tanulót eredményesen juttassunk el tanulmányai befejezéséig. Ennek érdekében a tanórai differenciáláson kívül a csoportos és egyéni korrepetálások rendszere bizonyul hatékony módszernek.

- Szükségesnek és hasznosnak tartjuk az oktatásirányítás által szervezett *kompetenciaméréseket*. Ennek megfelelően nagy gondot fordítunk arra, hogy a tanulók átérezzék, megértsék e feladat fontosságát, és tudásuk legjavát adva vegyenek részt a méréseken. Az évi rendszeres kompetenciamérések iskolánkra vonatkozó eredményeit minden alkalommal feldolgozzuk, a szükséges következtetéseket levonjuk, a felszínre kerülő problémák megoldása irányába azonnali hatékony lépéseket teszünk.

- A törvényi szinten meghatározott kulcskompetenciák, és kiemelt fejlesztési területek azt a törekvésünket támasztják alá, hogy *a diákok minden irányú képességeit* egyenlő mértékben kell fejleszteni, megteremtve a lehetőségét a valamely speciális területen való nagyobb elmélyülésnek, a kötelezőt meghaladó szintű ismeretszerzésnek.

Általános iskolánk óratervei ezt az egyensúlyra törekvést tükrözik.

Gimnáziumi osztályaink közül a hat évfolyamos általános tantervű (d) osztály óraterveiben ugyanez tükröződik.

A speciális matematika tantervű hat évfolyamos, a négy évfolyamos természettudományi és társadalomtudományi egyedi tantervű osztályok óraterve az osztálytípus specialitását tükrözi. Óraterveink és tantervünk összeállításakor ugyanakkor arra törekedtünk, hogy a speciális képzés mellett kellő hangsúlyt és időkeretet kapjon minden művelődési terület.

Alapelveink közé tartozik, hogy a természettudományi, társadalomtudományi, művészeti tárgyak, a matematika, informatika, valamint a testi-lelki egészség megőrzése szempontjából nélkülözhetetlen testnevelés egyformán fontos tárgy legyen a tanulók és szülei tudatában.

3.1/A/4. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szempontjai

Pedagógiai célkitűzéseinknek és képzési céljainknak megfelelően:

- Az általános iskola óratervének/tantervének összeállítása során arra törekszünk, hogy a tanulók látókörét szélesítsük, minél több tudományterület alapismereteit sajátíthassák el, illetve kiemelt figyelmet fordítunk az *anyanyelvi, a matematikai gondolkodás* kompetenciák fejlesztésére, illetve az *idegen nyelvek* tanulásának megalapozására. A „szabadon választható” órakeretet ennek megfelelően osztjuk el.

- A gimnáziumban – az általános tantervű hat osztályos gimnáziumot kivéve – „tagozatos” oktatás folyik. A szabadon választható órakeretet a tagozat jellegét adó tárgyak között osztjuk el, illetve – ahol erre lehetőség van, igyekszünk az alapozó tárgyak (magyar, matematika), valamint az idegen nyelv tanítására a minimálisnál több órát biztosítani.
- A tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, korrepetálások, énekkar, sportprogramok, projektmunkák, stb.) közül a diákok szabadon választhatnak, bár nagyon kevés idejük marad a napi 6-7, sőt több órai tanítás és az otthoni felkészülés között.

A pedagógusok kiválasztásának elsődleges szempontja a magas szakmai tudásszint (az adott tagozat igényeihez mérten), valamint az adott korosztály tanításban, nevelésében leghatékonyabban alkalmazható módszerek ismerete.

3.1./A/5. A csoportbontások szervezési elvei

Iskolánkban a csoportbontásban történő tanítás alapvető fontosságú, mivel valamennyi osztályunk a törvény által megengedett maximális létszámmal dolgozik, és a tehetséggondozás feltétele, hogy a tanítás – tanulás folyamatában, már a tanóra keretében is helyet kapjon az egyéni alkotómunka, a személyre szabott tanári odafigyelés. A matematikán kívül a humán osztályok magyar – és történelem óráit tanítjuk csoportbontásban az utolsó két évben, valamint a reál-természettudományi tagozatos osztályok tagozatos tárgyait négy éven keresztül. A kémiai, fizikai, biológiai tanulói kísérleti eszközök száma (és a laboratóriumok mérete) következtében a természettudományi tagozaton valamennyi, a tagozathoz kötődő tárgyat csoportbontásban tanítjuk.

2. számú melléklet - ÓRATERVEK / TANTERVEK

Általános iskola 1 – 4. évfolyam

	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6,5	7
Matematika	4	4	4	4
Környezetismeret	1	1	1,5	2
Idegen nyelv		–	2 – 2	2 – 2
Ének – zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel gyakorlat	1 – 1	1 – 1	1 – 1	2 – 2
Erkölcstan	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető	1 – 1	1 – 1	0	0
Kötelező és nem kötelező órák száma összesen	25	25	25	27
Napközi	25	25	25	23
Finanszírozott órakeret	52	52	52	55

Általános iskola 5 – 8. évfolyam

	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv irodalom	4	4	4	4
Történelem és államp. ism.	2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4 – 4
Fizika	–	–	2	1,5
Kémia	–	–	1	2
Földrajz	–	–	1,5	2
Biológia	–	–	2	1,5
Idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	3,5 – 3,5	4 – 4
Természetismeret	2	2	–	–
Ének – zene	1,5	1,5	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	1
Dráma, tánc / Honismeret	1	-	-	-
Technika	1 – 1	1 – 1	1 – 1	-
Informatika	–	1 – 1	1 – 1	1 – 1
Erkölcstan	1	1	1	1
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező és nem kötelező órák száma összesen	28	28	31	31
napközi/tanulószo	22,5	22,5	12,5	12,5
Finanszírozott órakeret	51	51	56	56

**Hat évfolyamos gimnázium
Speciális matematika tagozat**

	7. évfolyam	8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	–	–	4	4	4	4
Irodalom	2	2	–	–	–	–
Magyar nyelv	1	1				
Magyar nyelv	1 – 1	1 – 1	–	–	–	–
Történelem és államp. ism.	2	2	2	2	3	3
Matematika ¹	5 – 5	5 – 5	8 – 8	8 – 8	7 – 7	7 – 7
Fizika	2	2	2	2	4 – 2	4 – 2
Kémia	1	2	2	2	–	–
Földrajz	1	2	2	2	–	–
Biológia	2	1	–	2	2	2
1. idegen nyelv	3,5 – 3,5	3,5 – 3,5	3 – 3	3 – 3	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv	–	–	3 – 3	3 – 3	3 – 3	3 – 3
Ének – zene	1	1	1	1	–	–
Vizuális kultúra	1	1	1	1	–	–
Művészetek	–	–	–	–	2	2
Dráma/Tánc/Média	–	–	1	–	–	–
Informatika	1,5 – 1,5	1,5 – 1,5	1 – 1	1 – 1	–	–
Etika	–	–	–	–	1	–
Erkölcstan	1	1	–	–	–	–
Életvitel gyakorlat	1 – 1	–	–	–	–	1
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választható (fakt.)	–	–	–	–	0 – 2	0 – 2
Kötelező és nem kötelező órák száma összesen	32	32	36	37	35	35
Finanszírozott órakeret	56+2	56+2	57+2	57+2	58+2	58+2

¹ A matematika tanítása a 9-12. évfolyamokon, az egyes anyagrészek eltérő didaktikai ill. módszertani igénye miatt – az adott tanévi tantárgyfelosztásban szereplő óraszám-felosztásnak megfelelően – „matematika” és „matematika gyakorlat” nevű, párhuzamosan oktatott tantárgyak keretében történik.

**Hat évfolyamos gimnázium
Általános tantervű**

	7. évfolyam	8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	–	–	4	4	4	4
Irodalom	2	2	–	–	–	–
Magyar nyelv	1	1				
Magyar nyelv	1 – 1	1 – 1	–	–	–	–
Történelem és államp. ism.	2	2	2	2	3	3
Matematika	4 – 4	4 – 4	4 – 4	4 – 4	3 – 5	3 – 5
Fizika	2	2	2	2	2	2
Kémia	1 – 1	2 – 2	2 – 2	2 – 2	–	–
Földrajz	1	2	2	2	–	–
Biológia / Egészségtan	2	1	2	2	2	2
1. idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	4 – 4	4 – 4	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv	–	–	3 – 3	3 – 3	3 – 3	3 – 3
Ének – zene	1	1	1	1	–	–
Vizuális kultúra	1	1	1	1	–	–
Művészetek	–	–	–	–	2	2
Dráma/Tánc/Média	–	–	1	–	–	–
Informatika	1 – 1	1 – 1	1 – 1	1 – 1	–	–
Filozófia	–	–	–	–	–	1
Etika	–	–	–	–	1	–
Erkölcstan	1	1	–	–	–	–
Életvitel gyakorlat	1 – 1	–	–	–	–	1 – 1
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Kötelezően választható (fakt.)					4 – 2	4 – 2
Szabadon tervezhető (pl. fakt.)	–	–	–	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Összesen	31	31	35	36	35	36
Finanszírozott órakeret	56+2	56+2	57+2	57+2	58+2	58+2

**Négy évfolyamos gimnázium
Társadalomtudományi tagozat**

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4 – 7	4 – 7
Magyar nyelv és irodalom	1 – 1	1 – 1	–	–
Történelem és államp. ism.	3 – 3	3 – 3	4 – 4	4 – 4
Matematika	4 – 4	4 – 4	6 – 3	6 – 3
Fizika	2	2	2	–
Kémia	2	2	–	–
Földrajz	2	2	–	–
Biológia/Egészségtan	–	2	2	2
1. idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv	3 – 3	3 – 3	3 – 3	3 – 3
Ének – zene	1	1	–	–
Vizuális kultúra	1	1	–	–
Művészetek	–	–	2	2
Mozgókép /Dráma – tánc	1 – 1	–	–	–
Informatika	1 – 1	1 – 1	–	–
Filozófia	–	–	–	1
Etika	–	–	1	–
Életvitel gyakorlat	–	–	–	1
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Kötelezően választható (fakt.)	–	–	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező és nem kötelező órák száma összesen	35	36	35	34
Finanszírozott órakeret	57	57	58	58

**Négy évfolyamos gimnázium
természettudományi tagozat**

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Történelem és államp. ism.	2	2	3	3
Matematika	4,5 – 4,5	4 – 4	6 – 3	6 – 3
Fizika	2,5 – 2,5	3 – 3	4 – 2	4 – 2
Kémia	2 – 2	2 – 2	0 – 4	0 – 4
Földrajz	2	2	–	–
Biológia/Egészségtan	2,5 – 2,5	3 – 3	2 – 4	2 – 4
1. idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv	3 – 3	3 – 3	3 – 3	3 – 3
Ének - zene	1	1	–	–
Vizuális kultúra	1	1	–	–
Művészetek	–	–	2	2
Dráma tánc/Mozgókép-média	1	–	–	–
Informatika	1 – 1	1 – 1	1 – 1	–
Filozófia	–	–	–	1
Etika	–	–	1	–
Életvitel gyakorlat	–	–	–	1
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Az órák száma összesen	36,5	36	35 – 36	35 – 36
Finanszírozott órakeret	57	57	58	58

Az alkalmazott tantervek tantárgyanként mellékletben találhatóak.

A szöveges értékelés osztályzatként való értelmezése

Magatartás:

5 (Példás) magatartású az a tanuló aki:

- a Házi rendet betartja, és társait is annak betartására ösztönzi,
- felnőttekkel és gyerekekkel egyaránt udvarias, tisztelettudó.
- társai előtt mintaszerű magatartást tanúsít.
- fegyelmezett, pontos, megbízható.
- készséggel segít tanítóinak, társainak.
- óvja, védi az iskolai közös tulajdont.

4 (Jó) magatartású az a tanuló, aki a fenti elvárások többségének megfelel.

3 (Változó) magatartású az a tanuló, akire a fent leírtak többsége nem jellemző.

2 (Rendetlen) – a rossz minősítést pedagógiai okokból az alsó tagozatos munkaközösség nem tudja elfogadni) magatartású az a tanuló, aki a fent felsorolt elvárásokat szándékosan megszegi.

Szorgalom:

5 (Példás) szorgalmú az a tanuló aki:

- a tanulmányi munkában nagy igyekezettel vesz részt,
- felszerelése rendes, hiánytalan,
- a munkavégzésben és az önellenőrzésben önálló és megbízható,
- folyamatosan készül, érdeklődik,
- szívesen vállal külön feladatot, kutató- vagy gyűjtőmunkát.

4 (Jó) szorgalmú az a tanuló, aki a fenti elvárások többségének megfelel.

3 (Változó) szorgalmú az a tanuló, akire a fent leírtak többsége nem jellemző.

2 (Hanyag) szorgalmú az a tanuló, aki a fent felsorolt elvárásokat szándékosan nem tesz eleget.

Matematika:

5 (jeles): Kiválóan teljesített. Számfogalma biztos a száz-as számkörben. A műveleteket helyesen értelmezi, önállóan alkalmazza. A feladatokat önállóan oldja meg. Az összefüggéseket felismeri. A közös tevékenységben alkotó módon vesz részt.

4 (jó) Jól teljesített. Számfogalma erős a száz-as számkörben. A műveleteket helyesen értelmezi, és általában jól alkalmazza. Az összefüggésekre kevés segítséggel rávezethető. A közös tevékenységben aktívan részt vesz.

3 (közepes) Megfelelően teljesített. Számfogalma alakulóban van a száz-as számkörben. A műveleteket többnyire helyesen értelmezi, segítséggel alkalmazza. A feladatmegoldásoknál gyakran segítségre szorul. Az összefüggéseket kellő gyakorlás után rámutatással megérti. A közös tevékenységbe bevonható.

2 (elégséges): Számfogalma bizonytalan a száz-as számkörben. A műveleteket önállóan nem képes értelmezni. A tevékenységeket csak irányítással tudja megfelelően elvégezni.

Magyar nyelv és irodalom:

5 (jeles): Kiválóan teljesített. Kommunikációja biztos, határozott. Olvasása jól érthető. Szövegértése pontos. A megismert helyesírási tudnivalókat megfelelően alkalmazza.

4 (jó) Jól teljesített. Kommunikációja megfelelő. Olvasása jól érthető, folyamatos, keveset hibázik. Szövegértése megfelelő. A megismert helyesírási tudnivalókat kevés hibával alkalmazza.

3 (közepes) Megfelelően teljesített. Kommunikációja bizonytalan. Olvasásában több hiba van. Szövegértése bizonytalan. A megismert helyesírási tudnivalókat több hibával alkalmazza.

2 (elégséges): Kommunikációja pontatlan, nehezen érthető. Olvasása akadozó, pontatlan. Szövegértése felületes, sok a hiba vagy félreértés. A megismert helyesírási tudnivalókat csak tanítói segítséggel alkalmazza.

Környezetismeret:

5 (jeles): Kiválóan teljesített. Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról kevés tanítói segítséggel be tud számolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket biztonsággal használja. Gyűjtő- és kutatómunkát végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben alkotó módon vesz részt. Környezetének gondozásában, ápolásában részt vesz.

4 (jó) Jól teljesített. Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról tanítói segítséggel be tud számolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket megfelelően használja. Gyűjtő- és kutatómunkát végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben részt vesz. Környezetének gondozásában, ápolásában részt vesz.

3 (közepes): Megfelelően teljesített. Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról csak tanítói segítséggel tud beszámolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket részben jól használja. Gyűjtő- és kutatómunkát csak alkalmanként végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben ritkán vesz részt. Környezetének gondozására, ápolására gyakran kell figyelmeztetni.

2 (elégséges): Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról tanítói segítséggel sem tud beszámolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket nem tudja használni tanítói segítséggel sem. Gyűjtő- és kutatómunkát végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben nem vesz vagy vonakodva vesz részt. Környezetének gondozására, ápolására állandóan kell figyelmeztetni.

Technika:

Jeles (5) A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket ötletesen alkalmazza. A tevékenységek során az anyagokkal ügyesen, az eszközökkel körültekintően, balesetmentesen dolgozik. Munkái igényesek, esztétikusak. Órán aktív, együttműködő.

Jó (4) A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket jól alkalmazza. A rendelkezésre álló anyagokat a célnak megfelelően használja. A tevékenységek során használt eszközökkel balesetmentesen dolgozik. Törekszik az igényes, szép munkára.

Közepes (3) A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket általában megfelelően alkalmazza. A rendelkezésre álló anyagokat legtöbbször a célnak megfelelően használja. A tevékenységek során használt eszközökkel balesetmentesen dolgozik. Munkatempója kényelmes, az elkészült munkadarabok minősége változó.

Elégséges (2) A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket csak segítséggel tudja alkalmazni. A rendelkezésre álló anyagokat általában a célnak megfelelően használja. Feladathelyzetekben bizonytalan. Munkavégzés előtt és közben biztatást igényel. Az elkészült munkadarabok minősége gyenge.

Rajz:

Jeles (5) Kiválóan teljesített, ha magabiztosan használja a rajz és festő eszközöket. Jól megfigyeli a formák jellemzőit és kapcsolódásait. A képelemek egymáshoz viszonyított helyzetét érzékelteti. Színkeveréssel új színárnyalatokat tud létrehozni. Egyéni képi világot hoz létre.

Jó (4) Jól teljesített, ha ráérez az anyagok lehetőségeire. Érzékelteti a formák és a térbeli helyzetek közötti különbségeket. Jól próbálkozik új színek kikeverésével. Kiemeli a kompozíció legfontosabb elemeit.

Közepes (3) Megfelelően teljesített, ha irányítással tudja használni az eszközöket és anyagokat. Ha tudja jelezni a formák különbségeit, de még nem tudja érzékeltetni az arányokat. Egymás mellé rendezi a formákat és az alakokat. Ösztönösen használja a színeket.

Elégséges (2) Felzárkóztatásra szorul, ha csak segítséggel tudja használni a rajz és festőeszközöket. Nagyon leegyszerűsíti a formákat. A lényegét, a főszereplőket nem tudja kiemelni rajzain. Sémászerűen ábrázol, ötleteit nem az életkorának megfelelő szinten jeleníti meg.

Testnevelés:

Jeles (5) Mozgáskoordinációja, állóképessége kiváló. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét kiválóan alkalmazza. A játékszabályokat betartja.

Jó (4) Mozgáskoordinációja, állóképessége jó. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét jól alkalmazza. A játékszabályokat betartja.

Közepes (3) Mozgáskoordinációja, állóképessége megfelelő. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét megfelelően alkalmazza. A játékszabályokat figyelmeztetésre betartja.

Elégséges (2) Jó (4) Mozgáskoordinációja, állóképessége gyenge. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét rosszul alkalmazza. A játékszabályokat segítséggel sem tartja be.

Ének-zene

Jeles (5) Érdeklődő és aktív az órákon, a közös éneklésben és feladatmegoldásban mindig részt vesz. Az év során tanult ritmikai és dallami elemeket hibátlanul meg tudja szólaltatni, és le tudja írni.

Jó (4) Érdeklődő, de ritkán aktív az órákon, bár a közös éneklésben és feladatmegoldásban részt vesz. Az év során tanult ritmikai és dallami elemeket kevés hibával meg tudja szólaltatni, és le tudja írni.

Közepes (3) Érdeklődését néha nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös éneklésben és feladatmegoldásban nem mindig vesz részt. Az év során tanult ritmikai és dallami elemek megszólaltatásában és leírásában még bizonytalan.

Elégséges (2) Érdeklődését és figyelmét nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös éneklésben és feladatmegoldásban nem szívesen vesz részt. Az év során tanult ritmikai és dallami elemek megszólaltatásában és leírásában segítséget igényel.

